

ФГВФУ

Фонд гарантування
вкладів фізичних осіб

Звіт за 2011 рік

ПЕРЕДМОВА

У 1998 році Президентом України був підписаний Указ «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб – вкладників комерційних банків», яким було затверджене Положення про порядок створення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд), формування та використання його коштів.

20 вересня 2001 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», який набув чинності 24 жовтня 2001 року.

Фонд є державною спеціалізованою установою, яка виконує функції державного управління у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.

Основною метою діяльності Фонду в Україні є захист прав та інтересів фізичних осіб – вкладників банків, філій іноземних банків.

Керівним органом Фонду є адміністративна рада, яка діє у складі п'яти осіб і формується шляхом делегування до її складу двох представників Кабінету Міністрів України, двох представників Національного банку України (далі – НБУ), одного представника Асоціації українських банків.

Виконавчу дирекцію очолює директор-розпорядник Фонду.

Фонд гарантує вклади громадян, які розміщені в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду в національній та іноземній валюті, включаючи відсотки, у розмірі вкладів, але не більше 150 000 грн по вкладах у кожному банку, філії іноземного банку на день

настання недоступності вкладів. Вклади до 1 грн не відшкодовуються.

Розмір відшкодування може бути збільшено за рішенням адміністративної ради Фонду.

Вкладники набувають право на одержання гарантованої суми відшкодування за вкладами за рахунок коштів Фонду в грошовій одиниці України з дня настання недоступності вкладів.

Недоступність вкладів – неможливість одержання вкладу вкладником відповідно до умов договору, яка настає з дня призначення ліквідатора учасника (тимчасового учасника) Фонду.

В Україні учасниками Фонду є банки, філії іноземних банків, які мають банківську ліцензію на право здійснювати банківську діяльність. ВАТ «Державний ощадний банк України» не є учасником Фонду.

Учасники Фонду мають свідоцтво учасника Фонду.

У разі порушення учасником Фонду вимог Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» банк, філія іноземного банку переводиться до категорії тимчасового учасника Фонду, що підтверджується довідкою тимчасового учасника.

Фонд не відшкодовує гарантовану суму за вкладами фізичних осіб у банку, філії іноземного банку, переведеному до категорії тимчасового учасника Фонду, якщо ці вклади були залучені ним з дати отримання повідомлення про переведення його до категорії тимчасового учасника Фонду.

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РАДИ

В Україні, як і в багатьох країнах світу, банки є найбільш розвинутими фінансовими установами, які відіграють ключову роль у реалізації економічної і соціальної політики країни та наданні необхідних фінансових послуг для всіх категорій підприємств, установ, організацій та населення.

Протягом 2011 р. на функціонування банківського сектору України впливали, насамперед, грошово-кредитна і фіскальна політика в країні, розвиток економіки, зміни в банківському законодавстві, рівень довіри з боку різних груп інвесторів, а також стан світових ринків. Банки України протягом звітнього року залучили значний обсяг ресурсів на внутрішньому ринку, що дозволило відновити фінансування економіки. Станом на 1 січня 2012 р. чисті активи банків склали 1 054,3 млрд грн, власний капітал банків становив 155 487 млрд грн, а зобов'язання банків склали 898,8 млрд грн. Протягом 2011 р. доходи банків зростали більшими темпами, ніж витрати у зв'язку з покращенням їх діяльності у посткризовий період.

Діяльність держави в особі НБУ та Фонду як безпосередніх учасників системи фінансової безпеки країни направлена на сприяння стійкості банківської системи, забезпечення стабільності грошової одиниці України, запобігання кризових явищ внаслідок панічних настроїв населення, сприяння мобілізації заощаджень до фінансового сектору України.

У випадку ліквідації банку стабільність фінансової системи у великій мірі залежить від злагоджених дій системи гарантування вкладів, яка дозволяє зберегти довіру населення до банківської системи і, таким чином, не допустити її дестабілізації. Успішно організовані та проведені Фондом заходи щодо виплат гарантованої

суми відшкодування вкладникам збанкрутілих банків протягом минулого та попередніх років довели ефективність діяльності системи гарантування вкладів в Україні.

Безперечно, завдання Фонду розширюються відповідно до нових викликів часу. Система гарантування вкладів перестає бути лише механізмом з виплат гарантованої суми відшкодування у випадку ліквідації банку і набуває нових повноважень щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку з метою посилення захисту вкладів фізичних осіб та інших кредиторів банку.

Реформування системи гарантування вкладів потребує суттєвого інституційного зміцнення Фонду, посилення його організаційного статусу та фінансування з метою забезпечення належного рівня незалежності Фонду та його здатності до виконання нових функцій. Впровадження реформи

покликано підвищити ефективність системи фінансової безпеки України через функціональне збалансування та ефективне взаємодоповнення системи пруденційного регулювання, нагляду та захисту вкладів.

Результатом плідної роботи над реформуванням Фонду є прийняття 23 лютого 2012 р. Верховною Радою України Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Метою Закону є удосконалення процесу роботи з проблемними та неплатоспроможними банками в Україні шляхом прискорення процесу прийняття рішень про виведення банків з ринку та скорочення терміну виплат гарантованої суми, що сприятиме підвищенню захисту населення від втрати заощаджень.

Зокрема, головною метою реформування системи гарантування вкладів в Україні

є зменшення витрат на виведення банку з ринку та відповідне зменшення збитків Фонду, які виникають під час виконання функції виплати вкладів.

Від імені адміністративної ради Фонду висловлюю впевненість у тому, що високий професіоналізм його працівників, плідна співпраця з НБУ та іншими представниками системи фінансової стабільності країни дозволить удосконалити систему захисту інтересів вкладників неплатоспроможних банків, підвищити загальний рівень довіри вкладників до банківської системи України, що є головною передумовою мобілізації необхідних довгострокових ресурсів для забезпечення сталого економічного розвитку, високого рівня життя та соціального захисту населення України.

З повагою,

І.В.Соркін

Голова адміністративної ради
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб,
заступник Голови Національного банку України

ЗВЕРНЕННЯ ДИРЕКТОРА-РОЗПОРЯДНИКА ФОНДУ

Представляємо Вашій увазі звіт про діяльність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2011 р., в якому наведено докладний аналіз функціонування системи гарантування вкладів в Україні, формування та використання коштів Фонду, моніторингові та контрольні функції; відображена діяльність Фонду в сфері виплат відшкодування коштів вкладникам збанкрутілих банків.

Документ свідчить про динамічний розвиток української системи гарантування вкладів, яка повною мірою виконує свої завдання. Протягом звітного року Фонд здійснив виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам 18 ліквідованих банків на загальну суму 191,2 млн грн, що демонструє налагодженість механізму виплат гарантованого відшкодування.

Підсумки року показали високу ефективність системи гарантування вкладів в Україні. У 2011 р. учасниками Фонду стали 4 новостворені банки, і станом на 1 січня 2012 р. загальна кількість учасників Фонду становить 170, тимчасових учасників – 5. У банках спостерігається постійний приріст депозитів фізичних осіб. Так, загальна сума депозитів в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду зросла на 28,4 млрд грн., або на 11,2%, і складає 282,6 млрд грн, чисельність вкладників – фізичних осіб збільшилась на 2,4 млн осіб та становить понад 35,0 млн осіб. На сьогодні гарантована Фондом сума відшкодування складає 150 000 грн. Даний розмір гарантованої суми відшкодування значно перевищує розмір середнього вкладу (більш ніж у 18 разів) та захищає інтереси 99,2% вкладників. Таким чином, діяльність системи гарантування вкладів є переконливим стимулом для населення щодо здійснення заощаджень та їх впевненості у надійному захисті.

Маючи на меті вдосконалення систе-

ми гарантування України відповідно до ефективної міжнародної практики, в 2011 р. Фонд проводив особливо активну діяльність у напрямку реформування системи гарантування вкладів, результатом чого стало підписання Президентом України 19 березня 2012 р. Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Цим документом встановлюються правові, фінансові та організаційні засади функціонування оновленої системи гарантування вкладів фізичних осіб; розширюються повноваження та функції Фонду щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку, у тому числі, шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків; скорочується термін початку виплат відшкодування закладами неплатоспроможних банків; встановлюються механізми відчу-

ження всіх або частини активів зобов'язань неплатоспроможного банку на користь приймаючого банку, створення та продаж інвестору перехідного банку (bridge bank), продаж неплатоспроможного банку інвестору. Дані заходи передбачають зменшення витрат Фонду в процесі роботи із неплатоспроможними банками, скорочення терміну дії тимчасової адміністрації з 1 року до 3 місяців, а для системоутворюючих банків – з 18 місяців до 6 місяців, та скасування мораторію на повернення вкладів фізичних осіб під час дії тимчасової адміністрації, що сприятиме підвищенню загально-го рівня довіри вкладників до банківської системи України.

Не менш важливим завданням для Фонду залишається дотримання принципів відкритості і прозорості та підвищення рівня фінансової грамотності населення в питаннях діяльності системи гарантування. Так, телефонна «гаряча лінія», роботу якої Фонд забезпечує на постійній основі безкоштовно на всій території України, вже стала традиційною і дала можливість вкладникам підвищити свою обізнаність щодо гарантування вкладів, а також отримати консультації спеціалістів з актуальних для них питань. За звітний рік на «гарячу лінію» надійшло близько 10 000 дзвінків.

У 2011 р., як і раніше, Фонд приділяв особливу увагу міжнародним відносинам з метою набуття знань та досвіду щодо різноманітних аспектів ефективного функціонування систем страхування депозитів, а також презентував власний досвід щодо

функціонування та реформування системи гарантування вкладів. Будучи членом Міжнародної Асоціації страховиків депозитів та Європейського Форуму страховиків депозитів Фонд взяв участь у більш ніж п'ятнадцяти різноманітних міжнародних та регіональних заходах: конференціях, семінарах, засіданнях, круглих столах. У результаті активної діяльності Фонду щодо посилення міжнародної співпраці було підписано чотири меморандуми про співпрацю зі страховиками депозитів Сполучених Штатів Америки, Російської Федерації, Сербії, Болгарії та планується підписання меморандуму з Кореїською Корпорацією Страхування депозитів.

Фонд продовжує співпрацювати з Проектом USAID «Розвиток фінансового сектору» (FINREP) та Світовим банком і щиро вдячний їм за вагомий внесок у процес підготовки до проведення реформи системи гарантування вкладів фізичних осіб, зокрема, шляхом надання технічної та фінансової допомоги, консультацій та рекомендацій.

Реалізація визначених для Фонду завдань багато в чому стала можливою завдяки продуктивній співпраці із законодавчими і виконавчими органами влади, НБУ та представниками банківського сектору.

Спираючись на багаторічний досвід Фонду, від імені його керівництва та колективу висловлюю впевненість у подальшому ефективному функціонуванні вітчизняної системи гарантування вкладів фізичних осіб.

З повагою,
О.І. Шарова
директор-розпорядник
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

АДМІНІСТРАТИВНА РАДА ФОНДУ

ІГОР ВЯЧЕСЛАВОВИЧ СОРКІН
Заступник голови
Національного банку України,
Голова адміністративної ради Фонду

**АНАТОЛІЙ АРКАДІЙОВИЧ
МАКСЮТА**
Перший заступник
Міністра економічного розвитку
і торгівлі України

ЮРІЙ ІВАНОВИЧ ШЕВЧЕНКО
Заступник Міністра фінансів
України – керівник апарату

**ОЛЕКСАНДР АНАТОЛІЙОВИЧ
СУТОНЬКО**
Президент Асоціації
українських банків

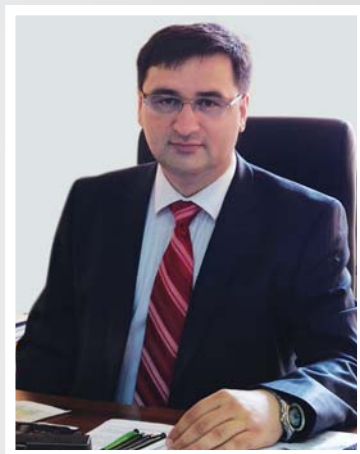

**ВІКТОР ВОЛОДИМИРОВИЧ
НОВІКОВ**
Директор Юридичного
департаменту Національного
банку України

ВИКОНАВЧА ДИРЕКЦІЯ ФОНДУ

ОЛЕНА ІВАНІВНА ШАРОВА
Директор – розпорядник Фонду

**АНДРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ
ОЛЕНЧИК**
Заступник директора –
розпорядника

**СЕРГІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ
ІСЮТІН**
Заступник директора –
розпорядника

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ФОНДУ

ОСНОВНІ ПОДІЇ У 2011 РОЦІ

- Січень**
- Набрало чинності рішення адміністративної ради Фонду «Про розмір відшкодування коштів за вкладами» від 17.11.2010 №2, яким збережено розмір гарантованої суми на рівні 150 000 грн.
 - Підписано Меморандум про співпрацю між Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Федеральною корпорацією страхування депозитів (США).
- Лютий**
- Візит експертів Фонду страхування ощадних депозитів (Туреччина), організований за ініціатииви Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у рамках Меморандуму про співпрацю та взаєморозуміння з Фондом страхування ощадних депозитів (Туреччина), з метою проведення практичного семінару на тему «Виведення з ринку неплатоспроможних банків» для фахівців Фонду, НБУ та інших зацікавлених державних органів.
 - Закінчився строк позовної давності за зверненнями до Фонду вкладників ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень».
- Березень**
- Проведено двосторонній семінар на тему «Функції системи страхування депозитів та їх роль у забезпеченні фінансової стабільності» за участю представників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та Фонду банківських гарантій (Польща).
- Квітень**
- Затверджено спільний План дій на 2011–2012 рр. в рамках Меморандуму про співпрацю між Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Федеральною Корпорацією Страхування Депозитів (США).
- Травень**
- Затверджено зміни до «Інструкції про порядок формування бази даних про вкладників – фізичних осіб у учасниках (тимчасових учасниках) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб».
 - Затверджено зміни до «Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами фізичних осіб».
 - До реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду в статусі учасника Фонду включено один банк.
 - Із реєстру Фонду виключено один банк у зв'язку з відкликанням НБУ банківської ліцензії та ліквідацією.
- Червень**
- Розпочато виплати відшкодування вкладникам Товариства з обмеженою відповідальністю «Діалогбанк».
- Липень**
- До реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду в статусі учасника Фонду включено два банки.
 - Розроблено та запроваджено новий логотип Фонду.

- Серпень** • Випуск пам'ятної медалі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з нагоди 10-ої річниці прийняття Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб».
- Вересень** • Відзначення 10-ої річниці з дня підписання Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб».
- Жовтень** • До реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду в статусі учасника Фонду включено один банк.
- Візит представників Агентства із захисту депозитів Киргизької Республіки до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб України. Даний візит було ініційовано та організовано Світовим банком з метою проведення тренінгу для працівників Киргизької системи захисту депозитів, що знаходиться у стадії становлення.
- Підписано Меморандум про співпрацю між Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Фондом гарантування вкладів у банках (Болгарія).
- Підписано Меморандум про співпрацю між Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Агенцією страхування депозитів Республіки Сербія.
- Листопад** • Проведено спеціальний робочий семінар щодо застосування методики оцінки відповідності систем страхування депозитів Основним принципам ефективних систем страхування депозитів за участю світових експертів.
- Фонду гарантування вкладів фізичних осіб передано ліцензії на програмне забезпечення системи управління базами даних (СУБД) Oracle та апаратні компоненти для захисту інформації.
- Із реєстру Фонду виключено два банки у зв'язку з відкликанням НБУ банківської ліцензії та ліквідацією, а також один банк у зв'язку з його реорганізацією.
- Грудень** • Фондом гарантування вкладів фізичних осіб під патронатом Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики та за підтримки Світового банку було проведено міжнародний круглий стіл «Роль страхування депозитів у підтримці стабільності фінансової системи та забезпеченні захисту прав споживачів фінансових послуг».
- Верховна Рада України прийняла в першому читанні проект закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстраційний № 9342 від 25.10.2011).
- Розпочато виплати відшкодування вкладникам ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КБ «СОЦКОМ БАНК».

ЗМІСТ

Передмова

1. ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Огляд банківської системи України за 2011 рік	13
Основні показники діяльності системи гарантування вкладів	14
Аналіз тенденцій розвитку вкладних операцій на ринку ресурсів	16
Участь банків у Фонді	20
Огляд фінансового стану учасників (тимчасових учасників) Фонду	21

2. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Передумови реформування системи гарантування вкладів фізичних осіб	28
Процес трансформації Фонду	28
Прийняття в першому читанні проекту Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстраційний № 9342 від 25.10.2011)	30

3. ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Формування та використання фінансових ресурсів	33
Інвестиційна діяльність	35
Фінансова звітність	37
Регуляторна діяльність	37
Контрольні функції	38

4. ВІДШКОДУВАННЯ КОШТІВ ЗА ВКЛАДАМИ

Порядок відшкодування коштів за вкладками	44
Виплати за вкладками у банках, що ліквідовуються	45
Статистика виплат	47
Погашення кредиторських вимог Фонду ліквідаторами	48

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

51

6. ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Зв'язки з громадськістю	57
Міжнародна діяльність	59

Додаток 1. Звіт незалежного аудитора

Додаток 2. Баланс на 31 грудня 2011 року

Додаток 3. Звіт про фінансові результати за 2011 рік

ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Огляд банківської системи України за 2011 рік.

На функціонування банківського сектору України у 2011 р. впливали, насамперед, грошово-кредитна і фіскальна політика в країні, стан економіки, зміни в банківському законодавстві, рівень довіри з боку різних груп інвесторів та наявність платоспроможного попиту на банківські кредити, а також стан світових ринків.

Незважаючи на затяжну кризу у світовій економіці і проблеми на фінансових ринках, банки України протягом 2011 р. залучили значний обсяг ресурсів на внутрішньому ринку, що дозволило відновити фінансування економіки, зберігши прийнятні показники ліквідності та капіталізації. Грошово-кредитна політика в країні, а також ситуація на валютному ринку і в більшості галузей економіки залишалися стабільними і прогнозованими, що сприяло відновленню ресурсної бази банківської системи та корекції вартості фондування. Зміни фінансових показників банківського сектору були не істотними – у 2011 році банки намагалися відновити втрачені ринкові позиції і проводили роботу з поліпшення якості активів. Законодавчі зміни і вироблення спільних позицій з регулятором та іншими контролюючими органами спростили процес розчищення банківських балансів за рахунок списання проблемних боргів, що може розширити можливості банків з нарощування кредитно-інвестиційних операцій. При цьому якість ресурсної бази та активів банківської системи все ще залишається досить низькою, а операційне середовище – слабким, що

посилює чутливість банків до основних індивідуальних ризиків. Чутливість банків до системного ризику – помірною, що передусім зумовлено великою ймовірністю підтримки з боку регулятора і високим рівнем регулювання в галузі. Більша частина банківських установ має необхідний запас капіталу, що дозволяє абсорбувати збитки від погіршення якості активів.

Станом на 1 січня 2012 р. Державний реєстр банків містив 198 банків. Упродовж 2011 р. до нього було включено 4 банки. Ліцензії на здійснення банківських операцій, у тому числі валютних, на 1 січня 2012 р. мали 176 банків. У стадії ліквідації станом на 1 січня 2012 р. перебував 21 банк (або 10,6% від загальної кількості банків у Державному реєстрі банків).

Станом на 1 січня 2012 р. активи банків, не скориговані на резерви під активні операції, склали 1 211,5 млрд грн (чисті активи – 1 054,3 млрд грн), власний капітал банків становив 155 487 млрд грн, зобов'язання банків склали 898,8 млрд грн

Протягом 2011 р. доходи банків зростали більшими темпами, ніж витрати у зв'язку з покращенням їх діяльності, в результаті чого збитки по системі зменшилися за рік з (-)13,0 до (-)7,7 млрд грн, проте банківська система не вийшла на прибутковий рівень.

Облікова ставка НБУ залишалась незмінною із серпня 2010 р. і станом на 1 січня 2012р. складала 7,75%.

Основні показники банківської системи України представлені у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Основні показники банківської системи України (млн. грн.)

Назва показника	01.01.2011	01.01.2012
Кількість зареєстрованих банків	194	198
Виключено з Державного реєстру банків з початку року	6	0
Кількість банків, що знаходиться у стадії ліквідації	18	21
Кількість банків, що мають ліцензію НБУ на здійснення банківських операцій	176	176
АКТИВИ		
Активи банків	942 088	1 054 280
Загальні активи (не скориговані на резерви під активні операції)	1 090 248	1 211 540
Кредити надані	755 030	825 320
з них:		
кредити, що надані суб'єктам господарювання	508 288	580 907
кредити, надані фізичним особам	186 540	174 650
Прострочена заборгованість за кредитами	84 851	79 292
Резерви під активні операції банків	148 839	157 907
з них: резерв на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями	112 965	118 941
ПАСИВИ		
Пасиви, усього	942 088	1 054 280
Власний капітал	137 725	155 487
з нього: сплачений зареєстрований статутний капітал	145 857	171 865
Зобов'язання банків	804 363	898 793
з них:		
кошти суб'єктів господарювання	144 038	186 213
кошти фізичних осіб	270 733	306 205
Довідково:		
Доходи	136 848	142 778
Витрати	149 875	150 486
Результат діяльності	-13 027	-7 708

Основні показники діяльності системи гарантування вкладів

З огляду на дванадцятирічну діяльність Фонду можна зробити висновок про позитивний вплив системи гарантування вкладів та її вагомий внесок у стабільність фінансової системи країни. Так, порівняно із 1999 р.:

- кількість вкладників в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду зросла у 7,6 раза до 35,0 млн осіб;
- обсяг вкладів зріс у 76,4 раза до 282,6 млрд грн;
- середній розмір вкладу зріс із 806 до 8072 грн.

Якщо у 2000 р. за рахунок вкладів фізичних осіб формувалось 22% зобов'язань, то станом на 1 січня 2012 р. їх питома вага зросла до 33,4%, що свідчить про суттєве значення вкладів фізичних осіб у формуванні ресурсної бази банків.

1 січня 2011 р. набрало чинності рішення адміністративної ради Фонду «Про розмір відшкодування коштів за вкладами» від 17 листопада 2010 р. №2, зареєстроване у Міністерстві юстиції України 6 грудня 2010 р. за №1220/18515, згідно з яким збережено

розмір гарантованої суми на рівні 150 000 грн. Даний розмір гарантованої суми відшкодування значно перевищує розмір середнього вкладу (більш ніж у 18 разів) та захищає інтереси 99,2% вкладників.

Фінансові ресурси Фонду з 2000 р. по

відкликав банківську ліцензію та ініціював процедуру ліквідації. Всього у межах гарантованого розміру відшкодування отримали близько 353 тис. вкладників на загальну суму понад 4,1 млрд грн. Найбільший обсяг виплат був здійснений у

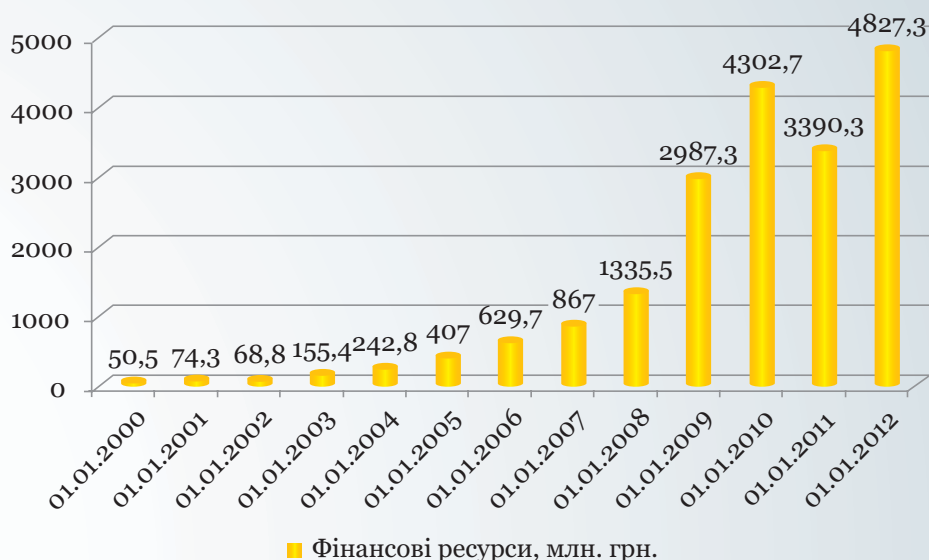

Рис. 1.1. Динаміка фінансових ресурсів Фонду

2011 р. зросли більше ніж у 95 разів і станом на 1 січня 2012р. досягли 4,8 млрд грн (рис.1.1.).

За час існування Фонду виплати гарантованої суми відшкодування здійснювались вкладникам 28 банків, у яких НБУ

період 2008–2010 рр. – майже 3,5 млрд грн, у тому числі безпосередньо в 2010 р. – 2,3 млрд грн. Динаміка виплат зображена на рис.1.2.

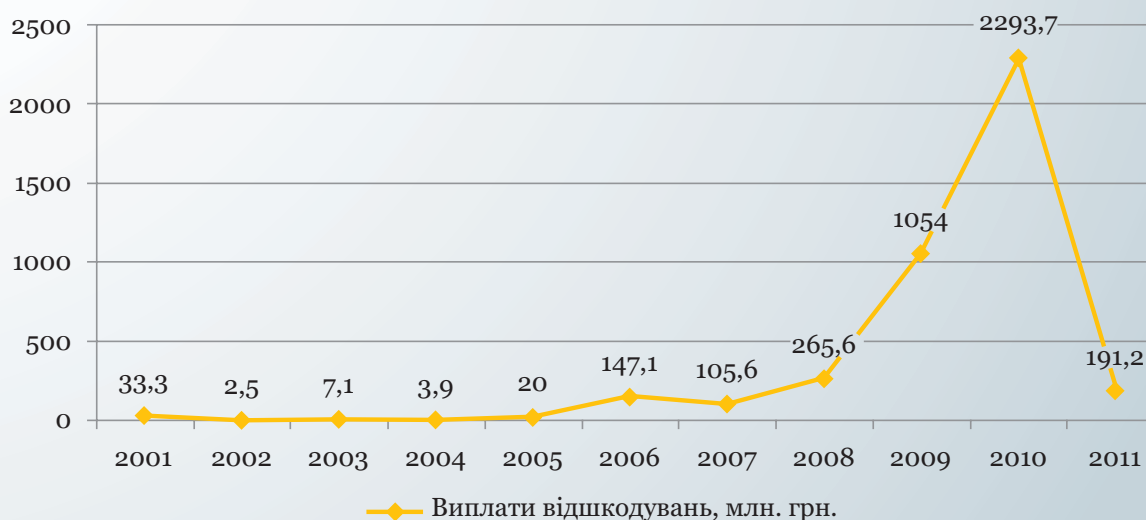

Рис.1.2. Динаміка виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам ліквідованих банків у 2001–2011 рр.

Найбільша кількість ліквідованих банків, вкладникам яких Фонд здійснював відшкодування, припадала на 2006, 2007, 2009, й особливо – 2010 р. У 2011 р. виплати гаран-

тованої суми відшкодувань здійснювалися Фондом одночасно вкладникам 18 банків (рис. 1.3.).

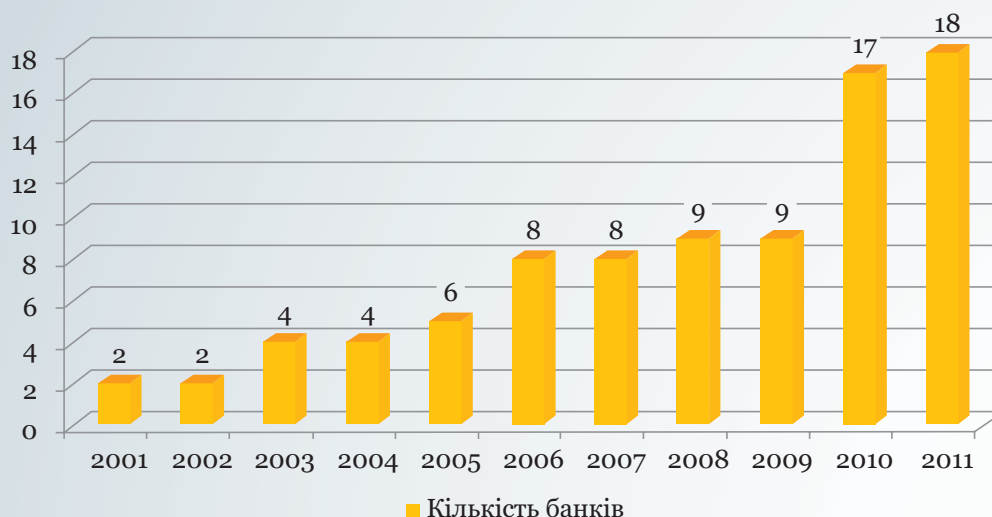

Рис. 1.3. Кількість банків, вкладникам яких Фонд здійснював виплати у 2001–2011 рр..

Аналіз тенденцій розвитку вкладних операцій на ринку ресурсів

Ефективне функціонування системи гарантування вкладів сприяє підтримці довіри населення до банківської системи. Банківські депозити залишаються провідним джерелом наповнення ресурсів банків (в структурі зобов'язань їх частка складає 33,4%) та засобом зберігання коштів для більшості українців.

У 2011 р. залучення вкладів фізичних осіб відбувалось нединамічно, а сума вкладів зростала повільніше, ніж у 2010 р., що було пов'язано з інфляційними очікуваннями. У IV кварталі 2011 р. банки значно збільшили ставки за короткостроковими депозитами для подолання браку гривневої ліквідності, що призвело до збільшення

темпів приросту депозитів населення в кінці року та позитивно вплинуло на динаміку депозитних вкладень.

У динаміці розвитку вкладних операцій з фізичними особами учасників (тимчасових учасників) Фонду за 2011 р. визначились такі тенденції.

Кількість вкладників – фізичних осіб збільшилась на 7,5%, або на 2,4 млн осіб, і становить 35,0 млн осіб. Для порівняння, за 2010 р. кількість вкладників зросла на 3,2% або на 1,0 млн осіб. Динаміка кількості вкладників в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду представлена на рисунку 1.4.

Рис. 1.4. Кількість вкладників в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду

Обсяг депозитного портфеля фізичних осіб за 2011 р. зріс на 11,2%, або на 28,4 млрд грн, до 282,6 млрд грн. Для порівняння, за 2010 р. приріст вкладів склав 56,2 млрд грн., або 28,4% (рис. 1.5.).

Рис. 1.5. Сума вкладів в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду

За 2011 р. середній розмір вкладу зріс на 3,5% з 7 802 до 8 072 грн. Для порівняння, за 2010 р. середній розмір вкладу збільшився на 24,4%.

За звітний рік приріст вкладів у національній валюті склав 10,9%, або 13,4 млрд грн, і досяг 136,1 млрд грн, а їх питома вага зменшилась із 48,3 до 48,2%. Гривневий

еквівалент вкладів у іноземній валюті зріс на 11,4%, або на 15,0 млрд грн, до 146,5 млрд грн, а частка вкладів у іноземній валюті в структурі зросла з 51,7 до 51,8%. Обсяг вкладів у іноземній валюті переважає над обсягом вкладів у національній валюті на 7,6% (рис. 1.6.).

Рис. 1.6. Структура вкладів у розрізі валют

Гарантований розмір відшкодування коштів за вкладом за рахунок коштів Фонду складає 150 000 грн. Аналіз вкладів за діапазонами сум залежно від гарантованого Фондом рівня відшкодування свідчить, що

найбільша кількість вкладників зосереджена у групі з розміром вкладу до 150 000 грн – 99,2%, за рахунок яких формується 42,2% загальної суми вкладів фізичних осіб по системі (рис. 1.7 та рис.1.8).

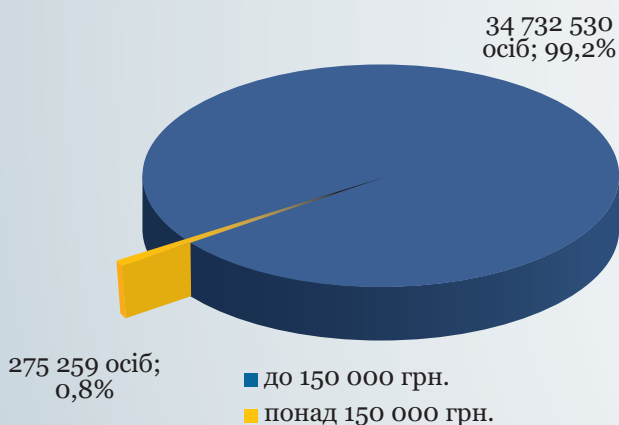

Рис. 1.7. Кількість вкладників в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду

Фінансова стійкість системи гарантування вкладів визначається оптимальним розміром накопичених Фондом фінансових ресурсів, який є достатнім для покриття ризиків, що система приймає на себе. За звітний рік фінансові ресурси Фонду зросли на 42,4%, або на 1,4 млрд грн, і склали 4,8 млрд грн. Сума можливого відшкодування

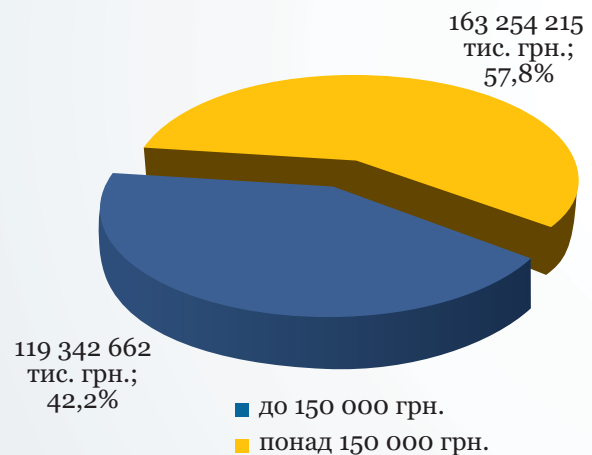

Рис. 1.8. Сума вкладів в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду

за вкладом населення за рахунок коштів Фонду за 2011р. зросла на 9,2%, або на 13,5 млрд грн, до 160,6 млрд грн, що становило 56,8% від загальної суми вкладів. Рівень капіталізації Фонду (покриття фінансовими ресурсами Фонду суми можливого відшкодування) зріс із 2,3 до 3,0% (рис. 1.9).

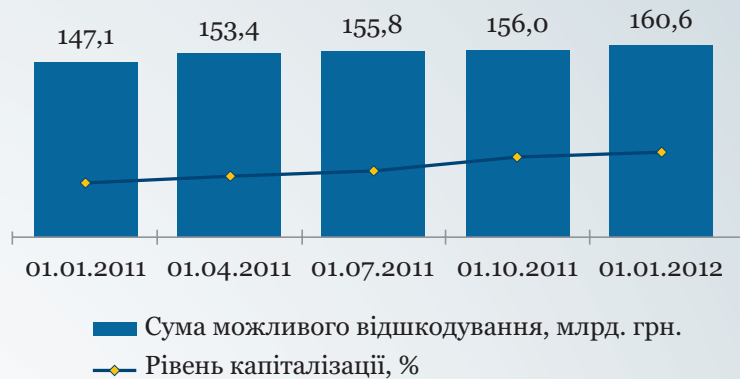

Рис. 1.9. Сума можливого відшкодування та рівень капіталізації Фонду

Тенденція розміщення коштів переважно більшістю вкладників у межах гарантованого розміру відшкодування протягом звітного періоду не змінювалась.

Основні фінансово-економічні показники системи гарантування вкладів фізичних осіб наведені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2
Фінансово-економічні показники системи гарантування вкладів фізичних осіб

Показники	01.01.2011	01.04.2011	01.07.2011	01.10.2011	01.01.2012
Загальна сума вкладів фізичних осіб, млн грн	254 180,3	268 447,0	275 655,1	276 433,3	282 596,9
Сума можливого відшкодування за рахунок коштів Фонду (страхова відповідальність), млн грн	147 127,9	153 410,3	155 823,9	155 981,6	160 617,3
Відношення страхової відповідальності Фонду до загальної суми вкладів по системі гарантування, %	57,9	57,1	56,5	56,4	56,8
Кількість вкладників в учасниках системи гарантування, тис. осіб	32 577,8	34 083,2	33 442,1	34 827,3	35 007,8
Частка вкладників, кошти яких повністю застраховані Фондом, %	99,3	99,2	99,2	99,2	99,2
Максимальний розмір страхового відшкодування на одного вкладника в кожному банку (сума гарантування), грн	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Ставка регулярних зборів за рік, %	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Фінансові ресурси Фонду, млн. грн	3 390,3	3 778,7	4 038,0	4 493,4	4 827,3
Рівень капіталізації Фонду (відношення фінансових ресурсів Фонду до суми можливого відшкодування), %	2,3	2,5	2,6	2,9	3,0

Участь банків у Фонді

Згідно із Законом України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», учасниками Фонду є банки і філії іноземних банків, включені до Державного реєстру банків, що ведеться НБУ, які мають ліцензію на право здійснювати банківську діяльність та виконують встановлені НБУ економічні нормативи щодо достатності капіталу і платоспроможності. Учасники Фонду, які не виконують вищезазначених нормативів та яким за рішенням НБУ зупинено дію банківської ліцензії на здійснення банківської діяльності переводяться за рішенням адміністративної ради Фонду до категорії тимчасових учасників Фонду. При цьому банк повертає до Фонду свідоцтво учасника Фонду і отримує довідку тимчасового учасника. Вклади, залучені до переведення банку до категорії тимчасових учасників, гарантуються Фондом у сумі встановленого розміру відшкодування; вклади, залучені банком після переведення його до категорії тимчасових учасників, не гарантуються Фондом.

Фонд веде реєстр учасників (тимчасових учасників) Фонду.

Протягом 2011 р. кількість учасників (тимчасових учасників) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб не змінилась і станом на 1 січня 2012 року становила 175 (рис. 1.10), з яких: 170 - учасники Фонду, 5 - тимчасові учасники Фонду.

Зміни відбулись у результаті:

- внесення до Реєстру Фонду 4 новостворених банків (ПАТ «АКЦЕПТ БАНК», ПАТ «ДІВІ БАНК», ПАТ «БАНК СІЧ» та ПАТ «ІнтерКредитБанк»);

- виключення із Реєстру Фонду 4 банків, з яких 3 – тимчасові учасники у зв'язку з ліквідацією (ТОВ «Діалогбанк», ПАТ «КБ «Володимирський», ПАТ «КБ «СКБ»)) та 1 банк – у зв'язку з реорганізацією (ПАТ «ДОНГОРБАНК»);

- переведення до категорії тимчасових учасників Фонду 5 банків (ПАТ «Банк Столиця», ПАТ «ІНПРОМБАНК», ПАТ «КБ «АКСІОМА», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «КБ «Преміум»);

- відновлення участі статусу учасника Фонду 2-х банків (ПАТ «КБ «НАДРА», ПАТ «КБ «АКСІОМА»).

Відділ економічного аналізу та поточного моніторингу

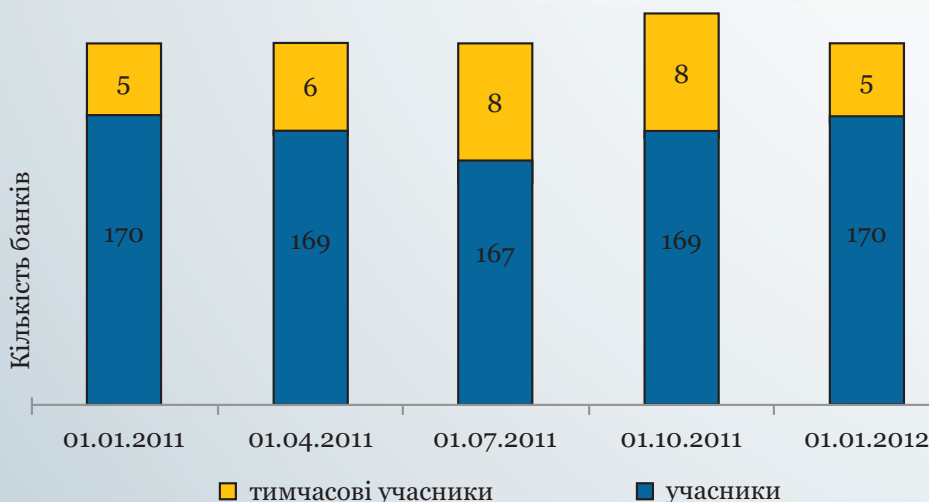

Рис. 1.10. Динаміка участі банків у Фонді протягом 2011 р.

Станом на 1 січня 2012 р. у Реєстрі Фонду 5 тимчасових учасників (ПАТ «Західкомбанк», ПАТ «Банк Столиця», ПАТ «ІНПРОМБАНК», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «КБ «Преміум»).

За весь період функціонування Фонду учасниками системи гарантування вкладів фізичних осіб стало 224 банки, серед яких 142 банки було зареєстровано до прийняття Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон про

Фонд). Дія Закону про Фонд не поширюється на Публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України».

Протягом 2011 р. кількість банків з іноземним капіталом зменшилася на 2 і складала 53, в тому числі 22 банки на 100% залежать від капіталу іноземних власників, а 31 банк частково залежить від іноземного капіталу. Кількість банків з українським капіталом збільшилася на 2 і становила 122 банки.

Огляд фінансового стану учасників (тимчасових учасників) Фонду

Впродовж 2011 р. діяльність учасників (тимчасових учасників) Фонду характеризувалась нарощуванням статутного капіталу, значною активізацією на ринку залучення коштів суб'єктів господарської діяльності, низькою діловою активністю щодо розміщення коштів у доходних активах та списанням проблемної кредитної заборгованості за рахунок резервів. Разом з тим значний рівень проблемних боргів продовжував чинити тиск на фінансовий результат. Відсутність середньострокових і довгострокових ресурсів значно обмежує потенціал банків для розширення видачі

позик. Такі основні тенденції мали прямий вплив на результати діяльності банківської системи. Низька якість активів та погіршення ділової активності щодо кредитування призвели до зменшення процентних надходжень та погіршення ефективності основної діяльності. Через низьку маржу діяльність банків залишається збитковою.

Аналіз капіталу

Власний капітал протягом 2011 р. зріс на 13,8%, або на 16,7 млрд грн, до 137,8 млрд грн. Структура капіталу зазнала наступних змін (рис. 1.11).

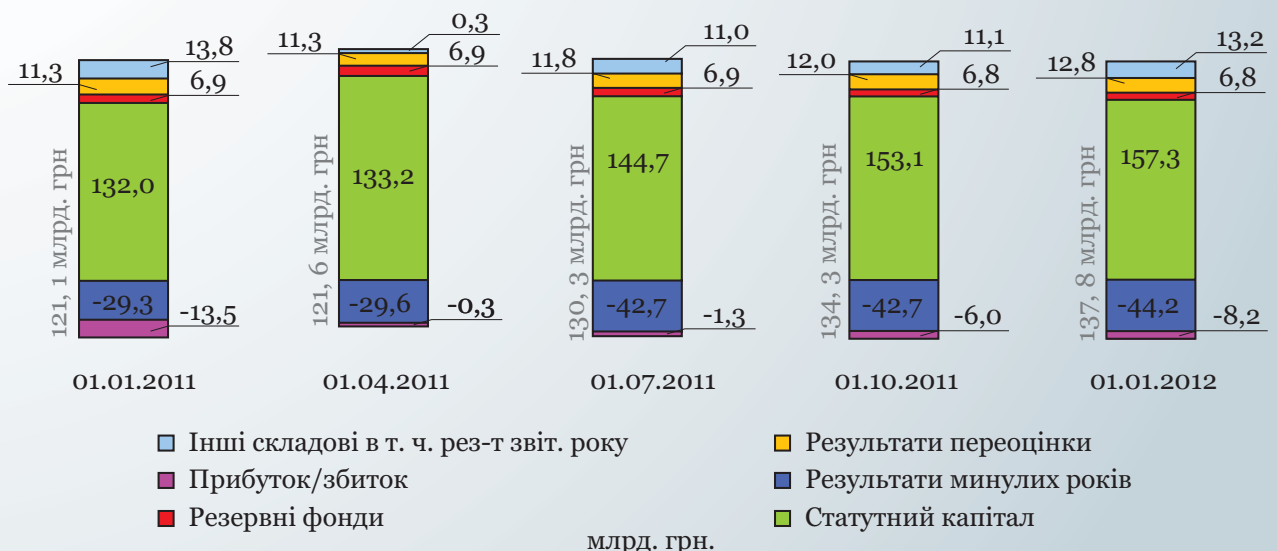

Рис. 1.11. Динаміка змін структури власного капіталу, млрд грн.

Основним джерелом приросту стало збільшення статутного капіталу на 19,2%, або на 25,4 млрд грн, до 157,3 млрд грн, що на 19,5 млрд грн більше власного капіталу та пояснюється значною збитковістю банків за підсумками 2009–2011 рр. Збитки минулих років приросли на 50,6%, або на 14,8 млрд грн, і склали (-)44,2 млрд грн. Збитки за 2011 р. становили 8,2 млрд грн, що на 5,2 млрд грн менше, ніж за 2010 р. Співвідношення вкладів фізичних осіб до власного капіталу склало 2,05%, що свідчить про до-

статній рівень захисту вкладів фізичних осіб.

Структура власного капіталу залишається неякісною, оскільки загальна сума збитків складає 52,4 млрд грн, або 33,3% по відношенню до статутного капіталу. В цілому по системі ризик адекватності капіталу помірний.

Аналіз зобов'язань

Сукупні зобов'язання приросли на 10,6%, або на 80,5 млрд грн, до 842,5 млрд грн. Структура зобов'язань зазнала наступних змін (рис. 1.12.).

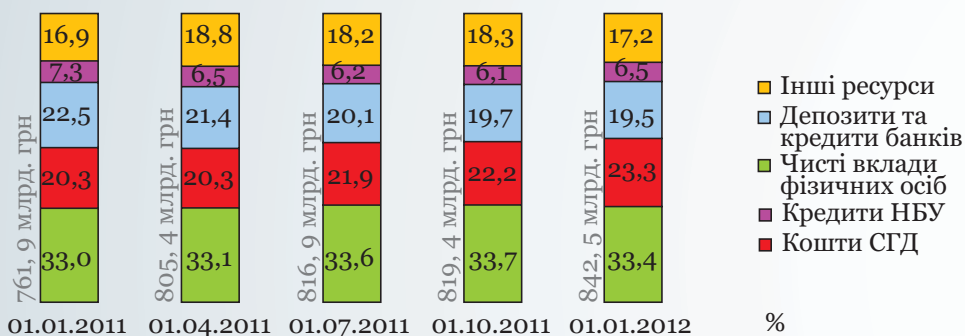

Рис. 1.12. Динаміка змін структури зобов'язань, у відсотках

Кредити, отримані від інших банків, зменшились за рік на 7,0 млрд грн, або на 4,1%, незважаючи на приріст протягом IV кварталу на 3,6 млрд грн, а їх частка у структурі зменшилась від 22,5 до 19,5%. Кредити, отримані від НБУ, зменшились за рік на 184,5 млн грн, або на 0,3%, незважаючи на приріст протягом IV кварталу на 5,0 млрд грн, і склали 55,1 млрд грн, або 6,5% у зобов'язаннях. Із загальної кількості банків 38 банків мають кредити, отримані від НБУ. Кошти суб'єктів господарської діяльності приросли на 41,4 млрд грн, або на 26,7%, а їх частка у структурі – з 20,3 до 23,3%. Вклади фізичних осіб приросли на 29,8 млрд грн, або на 11,9%, а їх частка

у структурі – з 33,0 до 33,4%. Депозити населення залишаються основним джерелом ресурсів для банківської системи. Частка вкладів у пасивах склала 28,8%. Кредити, отримані від міжнародних організацій, динамічно зменшились на 8,3 млрд грн, або на 21,2%, та з 5,1 до 3,7% у структурі. Субординований борг зменшився на 1,5 млрд грн або на 4,4%, а його частка – з 4,6 до 4,0%. Ресурсна база надійна, частка строкових коштів складає 70,2%. Позитивним моментом є зменшення вартості зобов'язань з 8,54 до 7,35%, а вартості вкладів – з 11,91 до 9,29%.

Протягом року основними ресурсними джерелами залучення коштів банків стали

кошти клієнтів – юридичних і фізичних осіб. Вперше за останні роки темпи приросту коштів суб'єктів господарської діяльності як у абсолютному, так і у відносному вираженні перевищували темпи приросту вкладів фізичних осіб, хоча останні є основним джерелом формування зобов'язань. Протягом останнього кварталу 2011 р. відбулась активізація на ринку міжбанківських запозичень як у частині кредитів, отриманих від інших банків, так і кредитів,

отриманих від НБУ. Позитивним моментом є динамічне зменшення вартості вкладів і зобов'язань, що створює потенціал для зростання прибутку.

Аналіз активів

Сукупні активи приросли на 10,1%, або на 103,6 млрд грн, до 1 129,1 млрд грн, чисті активи – на 11,0%, або на 97,2 млрд грн, і склали 980,3 млрд грн. Зміни, яких зазнала структура активів, проілюстровано на рис. 1.13.

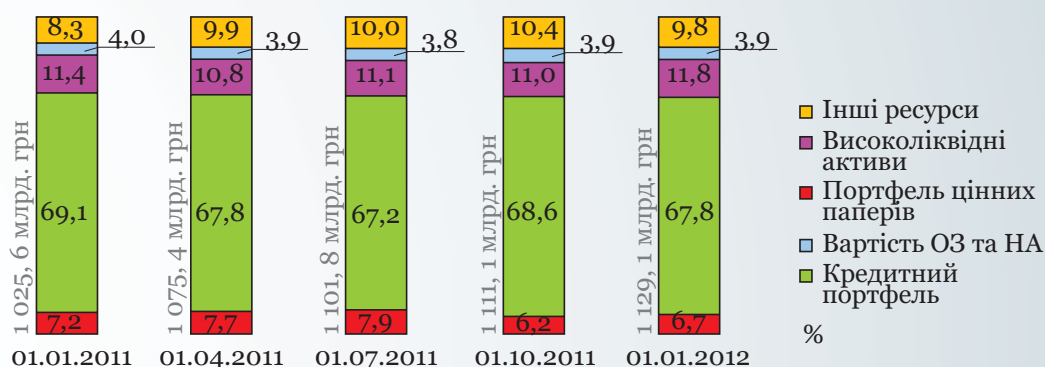

Рис. 1.13. Динаміка змін структури активів, у відсотках

Останнім часом НБУ проводив більш жорстку монетарну політику з метою боротьби з інфляцією та послаблення тиску на обмінний курс гривні, а поступове відновлення кредитування поглинало надлишкову ліквідність банківської системи. У результаті цього в 2011 р. спостерігалась ситуація, коли обсяг кореспондентських рахунків знизився до мінімальних показників за останні кілька років, що викликало зростання ставок грошового ринку.

За 2011 р. високоліквідні активи приросли на 13,9%, або на 16,2 млрд грн, до 11,8% у структурі за рахунок приросту коштів наostro-рахунках на 10,4 млрд грн та грошових коштів і коштів у НБУ на 5,8 млрд грн. Слід зазначити, що 57,9% високоліквідних

активів розміщено на коррахунках в інших банках. По 20-ти банках частка високоліквідних активів у структурі менше 4,0%, що свідчить про підвищений ризик ліквідності. Станом на 1 січня 2012 р. документи клієнтів, що не виконані в строк з вини банку, обліковувались у 2 тимчасових учасниках Фонду, що свідчить про критичний ризик ліквідності у них.

Портфель цінних паперів збільшився на 3,5%, або на 2,6 млрд грн, до 75,9 млрд грн за рахунок поживавлення ділової активності у IV кварталі (приріст на 6,9 млрд грн). На фоні низьких обсягів кредитування банки продовжували здійснювати інвестиції в урядові облігації, хоча й не такими високими темпами, як в минулому році, оскільки

дохідність по урядових облігаціях знизилася, а кредитування почало відновлюватися. Облігації внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) зменшилися за рік на 2,8 млрд грн і склали 54,5 млрд грн., або 71,8% інвестиційного портфеля.

Приріст кредитного портфеля склав 7,9%, або 56,2 млрд грн, і складає 765,4 млрд грн, але його частка у структурі зменшилась з 69,1 до 67,8%. Збільшення обсягів кредитування відбулось по суб'єктах господарювання на 57,7 млрд грн, або на 12,2%, а частка наданих їм кредитів зросла з 66,8 до

69,5% у структурі портфеля. Кредити, надані фізичним особам, скоротились на 11,2 млрд грн, або на 6,2%, а їх частка у структурі портфеля – з 25,7 до 22,3%. Кредити, надані іншим банкам, приросли на 9,5 млрд грн, або на 19,3%, а їх частка у структурі – з 6,9 до 7,7% (рис. 1.14). Зростання обсягів кредитування в основному відбувалося за рахунок видачі кредитів у національній валюті на поточну діяльність компаній, а роздрібне кредитування в національній валюті зростало в основному на фоні збільшення доходів населення.

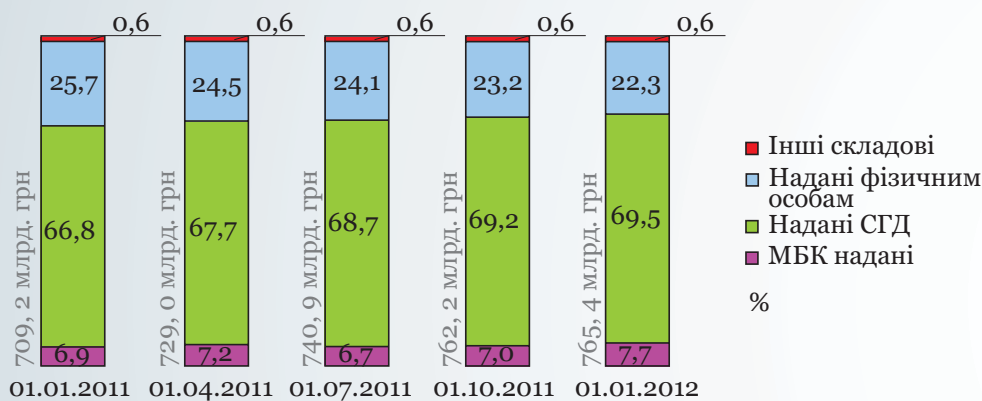

Рис. 1.14. Динаміка структури кредитного портфеля, у відсотках

Прострочена заборгованість за кредитами зменшилась на 7,5%, або на 6,2 млрд грн, та з 11,75 до 10,1% у структурі за рахунок приросту списаної у збитки заборгованості за кредитами на 14,3 млрд грн, або

у 2,5 раза (рис. 1.15). З метою захисту від кредитного ризику банки формують резерви за кредитним портфелем. По системі достатність резервів за кредитами склала 114,0%.

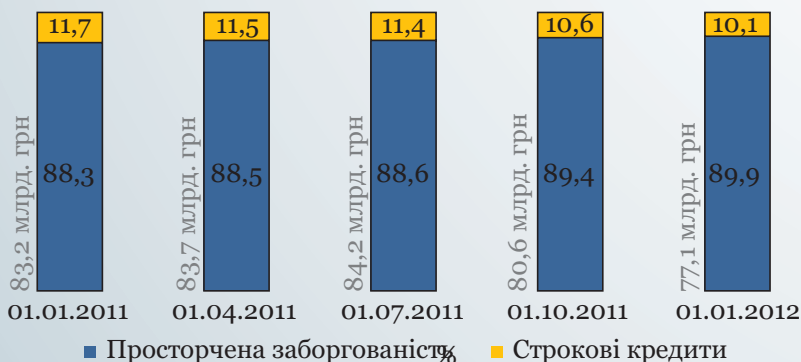

Рис. 1.15. Динаміка якості кредитного портфеля, у відсотках

Основні засоби та нематеріальні активи приросли на 2,7 млрд грн, або на 6,6%, а їх частка у структурі активів зменшилась із 4,0 до 3,9%. Дебіторська заборгованість приросла на 20,4 млрд грн, або на 92,4%, а її частка у активах зросла з 2,2 до 3,8%.

Незважаючи на приріст активів протягом року, ділова активність банків щодо розміщення коштів у доходних активах за рік погіршилась, оскільки частка доходних активів зменшилась з 76,3 до 74,5%. В очікуванні коливань на валютному ринку значні суми коштів знаходяться в дебіторській і кредиторській заборгованості за операціями із купівлі-продажу іноземної валюти та банківських металів. По системі кредитний ризик залишається дещо підвищеним внаслідок низької якості кредитного портфеля. Інвестиційний та кредитний ризики по системі є помірними.

Аналіз фінансових результатів

Сукупні доходи (рис. 1.16) приросли на 3,9%, або на 5 млрд грн, до 132,8 млрд грн. Процентні доходи зменшились на 755,1 млн грн, або на 0,7%, а їх частка у структурі доходів – з 82,7 до 79,0%. Комісійні доходи приросли на 3,0 млрд грн, або на 21,3%, а

їх частка у структурі – з 11,2 до 13,0%. Прибуток від торговельних операцій приріс на 1,7 млрд грн, або на 80,5% та з 1,7 до 2,9 у структурі. Доходи від інвестиційної діяльності приросли на 40,9 млн грн, або на 19,0%, але їх частка не змінилась і склала 0,2%. Інші операційні доходи приросли на 435,2 млн грн, або на 9,1%, а їх частка – з 3,75 до 3,9%.

Сукупні витрати (рис. 1.17) зменшились на 0,2%, або на 236,1 млн грн, до 141,0 млрд грн. Процентні витрати зменшились на 2,3 млрд грн, або на 4,0%, а їх частка у структурі витрат – з 41,0 до 39,4%. Комісійні витрати приросли на 377,7 млн грн, або на 15,2%, а їх частка у структурі – з 1,8 до 2,0%. Інші операційні витрати приросли на 5,1 млрд грн, або на 48,5%, а їх частка – із 7,5 до 11,1%. Загальноадміністративні витрати приросли на 4,8 млрд грн, або на 17,5%, а їх частка – з 19,2 до 22,7%. Відрахування у резерви скоротились на 9,8 млрд грн, або на 22,6%, а їх частка у структурі – з 30,8 до 23,9%. Чистий процентний дохід приріс на 3,3%, або на 1,6 млрд грн, і склав 49,3 млрд грн. Чистий комісійний дохід приріс на 22,6% або на 2,7 млрд грн і склав 14,5 млрд грн.

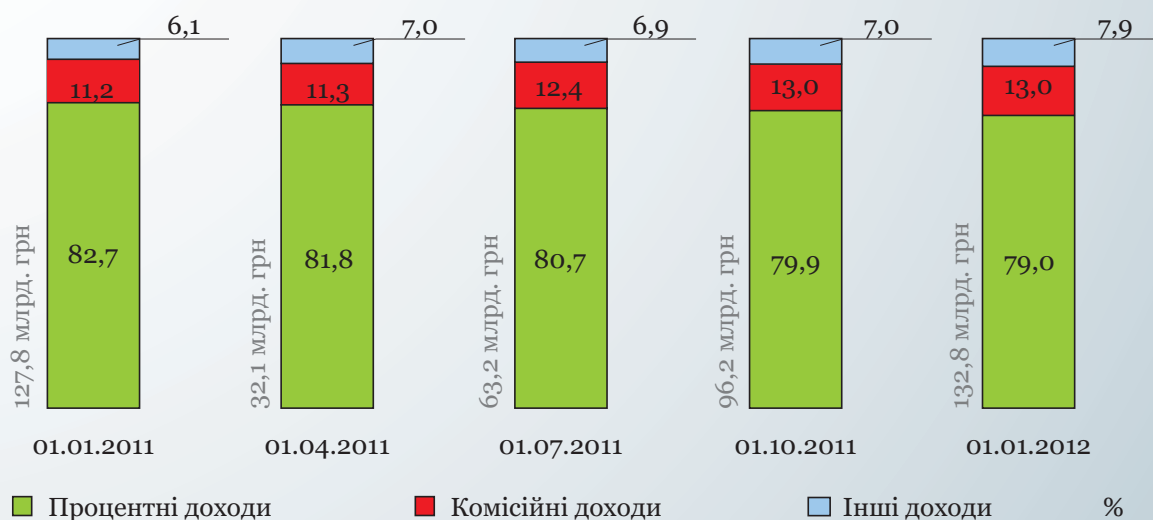

Рис. 1.16. Динаміка структури доходів, у відсотках

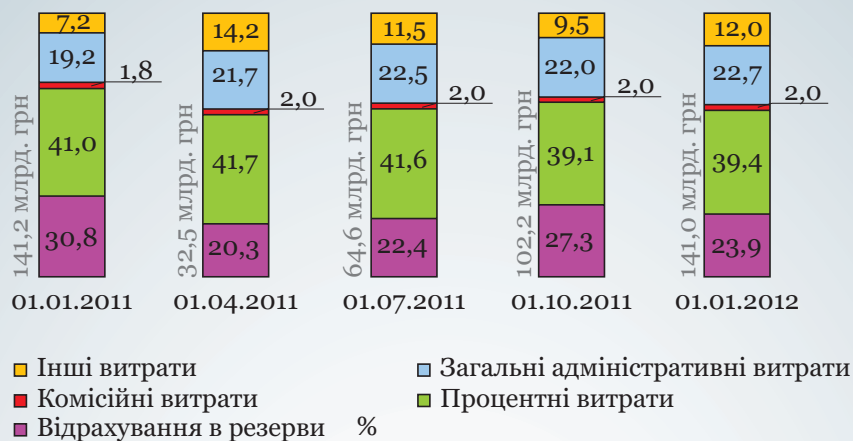

Рис. 1.17. Динаміка структури витрат, у відсотках

Спостерігається зниження ставок як за активними, так і за пасивними операціями, рівень маржі зменшився, викликавши зниження прибутковості банківської системи. Так, чиста процентна маржа зменшилась із 5,70 до 5,25%, чистий спред – з 4,83 до 4,50%.

Збитки за 2011 р. зменшились, порівняно із 2010 р., на 5,2 млрд грн і склали 8,2 млрд грн.

Таким чином, основні тенденції у зміні балансових позицій мали прямий вплив на результати діяльності банківської системи. Низька якість активів та погіршення ділової активності щодо кредитування

призвели до зменшення процентних надходжень та погіршення ефективності основної діяльності. Коливання валютного курсу призвели до зростання спекулятивного прибутку від торгівельних організацій. Позитивним моментом є зростання прибутку від комісійної діяльності. Списання у збитки заборгованості за кредитами сприяло зменшенню відрахувань у резерви, що позитивно вплинуло на зменшення збитків по банківській системі.

Банківська система поступово виходить із кризи, а основні ризики знаходяться у межах контрольованих значень.

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Передумови реформування системи гарантування вкладів фізичних осіб

Розділом «Розвиток фінансового сектору» Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» передбачено удосконалення системи гарантування вкладів населення, зокрема, шляхом надання Фонду повноважень з виведення неплатоспроможних банків з ринку для забезпечення своєчасності виплат вкладникам ліквідованих банків.

Пунктом 3.7.1 Національного плану дій на 2011 р. щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» передбачено супроводження Фондом законопроекту щодо реформування системи гарантування вкладів фізичних осіб у комітетах Верховної Ради України.

Крім того, розробка законопроекту є умовою Плану заходів для забезпечення підготовки спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку системного проекту «Друга програмна позиція на реабілітацію фінансового сектору». Метою проведення реформи є передача функцій з виведення неплатоспроможних банків з ринку від НБУ до Фонду для забезпечення:

- удосконалення процесу роботи з проблемними банками в Україні шляхом

Процес трансформації Фонду

З метою реформування системи гарантування вкладів фізичних осіб та діяльності Фонду, в рамках Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна еко-

Відділ з питань стратегії та трансформації Фонду

підвищення операційної та економічної ефективності такої роботи;

- прискорення процесу прийняття рішень про виведення з ринку банків з використанням найкращої світової практики та досвіду, що, як наслідок, сприятиме підвищенню загального рівня довіри населення до банківської системи України, у тому числі зниженню ймовірності значного відтоку вкладів;

- оптимізації витрат Фонду, пов'язаних із виплатами вкладникам – фізичним особам;

- підвищення захисту прав інших кредиторів банків.

номіка, ефективна держава» народними депутатами України В.Ю. Хомутинніком, С.М. Аржевітиним, В.М. Горбалем та Ю.В. Полунєєвим було підготовлено проект Закону України «Про систему гаранту-

вання вкладів фізичних осіб» (далі – проект Закону).

У цілому реформа передбачає, що НБУ продовжуватиме виконувати функції з банківського регулювання та пруденційного нагляду, у тому числі здійснюватиме посилений нагляд за діяльністю проблемних банків та впроваджуватиме програми їх фінансового оздоровлення в межах встановлених законодавством часових обмежень. НБУ продовжуватиме вживати усі існуючі заходи впливу, в тому числі призначення куратора банку, як це визначено в Законі України «Про банки і банківську діяльність», крім запровадження тимчасової адміністрації або призначення ліквідатора.

У той же час Фонд здійснюватиме комплекс дій, пов'язаних з виведенням з ринку неплатоспроможних банків найменш витратним методом:

- ліквідації банку з прямим відшкодуванням з боку Фонду гарантованих депозитів вкладникам-фізичним особам;

- ліквідації банку з передачею/продажем його активів і зобов'язань, зокрема гарантованих депозитів, платоспроможному банку;

- передачі/продажу активів і зобов'язань, зокрема гарантованих депозитів, банку платоспроможному банку з подальшим відкликанням банківської ліцензії та ліквідацією неплатоспроможного банку;

- утворення перехідного банку з подальшим його продажем інвестору, який задовольняє визначеним критеріям, з переведенням на нього працюючих активів і визначених зобов'язань неплатоспроможного банку, з подальшою ліквідацією неплатоспроможного банку;

- продажу цілого неплатоспроможного банку інвестору, який задовольняє визначеним критеріям, у тому числі з по-

дальшим приєднанням або злиттям неплатоспроможного банку з іншим платоспроможним банком.

Фонд матиме виключні функції щодо здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації неплатоспроможних банків.

У зв'язку із зазначеним, проектом Закону удосконалюються повноваження адміністративної ради та виконавчої дирекції Фонду, порядок формування майна Фонду та отримання ним кредитів та/або безповоротного внеску держави, а також кредиту НБУ в разі виникнення тимчасового дефіциту ліквідності. Розширені повноваження Фонду в частині питань перевірок банків, зокрема, працівники Фонду можуть бути залучені НБУ до проведення спільних перевірок проблемних банків.

Проектом Закону встановлений порядок процедури тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку та ліквідації банку, функції і повноваження уповноважених осіб Фонду на здійснення тимчасової адміністрації, а також ліквідації, вимоги до плану врегулювання неплатоспроможного банку.

Після прийняття проекту Закону важливим етапом в роботі Фонду буде затвердження та державна реєстрація нормативно-правових актів щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку, затвердження структури і штатного розпису Фонду та комплектація персоналом (протягом 6 місяців після прийняття Закону).

Загалом успіх проведення реформи залежить від НБУ (як регулятора банківської системи), Фонду (як установи, яка здійснюватиме виведення неплатоспроможних банків з ринку), Міністерства фінансів України (як можливого кредитора у разі недостатності коштів у Фонді для вчасного здійснення виплат гарантованих вкладів).

Прийняття у першому читанні проекту Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (реєстраційний №9342 від 25.10.2011 р.)

У рамках реалізації реформи проект Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» було внесено до Верховної Ради України 25 жовтня 2011 р. (реєстраційний № 9342).

7 грудня 2011 р. Верховною Радою України було прийнято проект Закону у першому читанні за основу.

Фонд супроводжував зазначений проект Закону під час усіх етапів його проходження та погодження у комітеті Верховної Ради України.

Метою проекту Закону є:

- захист прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банківської системи України;
- стимулювання залучення коштів у банківську систему України;
- забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку та ліквідації банків;
- удосконалення процесу роботи з проблемними банками в Україні шляхом підвищення операційної та економічної ефективності роботи;
- оптимізація витрат Фонду, пов'язаних із виплатами вкладникам - фізичним особам, тощо.

Проектом Закону встановлені на законодавчому рівні критерії проблемного та неплатоспроможного банку, що зобов'яже НБУ вчасно втручатися та реагувати на проблеми, що виникають у банку, та вживати заходів впливу, у тому числі забезпечити права вкладників у частині вчасного та в повному обсязі отримання своїх коштів.

На сьогодні здійснення тимчасової адміністрації у проблемних банках є достатньо тривалим та малоефективним. Введений

Відділ загального діловодства

мораторій на задоволення вимог кредиторів у більшості випадків не призводив до фінансового оздоровлення проблемних банків. Проміжок часу між виявленням проблем у банку до його ліквідації (виплати гарантованих сум вкладникам) є невизначений. Відповідно до проекту Закону, термін дії тимчасової адміністрації складатиме не більше 3 місяців (6 місяців для системоутворюючих банків). Протягом дії тимчасової адміністрації банк буде зобов'язаний виплачувати вкладникам їх кошти у межах гарантованих сум. Сама ліквідація не повинна тривати більше 1 року (може бути продовжена на строк до 1 року, а для системоутворюючих банків – до 2 років).

Після прийняття проекту Закону очікується підвищення загального рівня довіри вкладників до банківської системи, що є головною передумовою мобілізації необхідних довгострокових ресурсів для забезпечення сталого економічного розвитку,

високого рівня життя та соціального захисту найбільш вразливих верств населення України. Такий ефект буде наслідком встановлення ефективних, оперативних та прозорих процедур виведення неплатоспроможних банків з ринку, усунення невизначеності щодо вчасності та повноти повернення коштів.

Відповідно до діючого законодавства, тимчасові адміністратори та ліквідатори не є зацікавленими особами в оперативному здійсненні виведення неплатоспроможного банку з ринку, реалізації активів такого банку за ринковими цінами та ефективному здійсненні інших дій, які дають змогу максимально задовольнити вимоги кредиторів найменш витратним для Фонду способом. Проект Закону передбачає, що тимчасовим адміністратором та ліквідатором буде виступати виключно Фонд

як юридична особа. У зв'язку з цим Фонд буде зацікавлений в оперативному виведенні неплатоспроможного банку з ринку найменш витратним для нього способом із максимальним задоволенням вимог кредиторів.

Таким чином, з прийняттям проекту Закону найбільш незахищені верстви населення зможуть у повному обсязі отримувати свої кошти у неплатоспроможних банках.

Разом з тим даний проект Закону дає можливість підвищити захист інших кредиторів банку, кошти яких не гарантуються Фондом.

У цілому вищезазначене підвищить довіру до банківської системи та зменшить можливий відтік коштів з банківської системи.

ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Формування та використання фінансових ресурсів Фонду

Протягом 2011 р. Фонд продовжував акумулювати кошти для здійснення завдань, покладених на нього Законом України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20.09.2001 р. №2740-III. Станом на 1 січня 2012 р. фінансові ресурси Фонду склали 4 827 297,3 тис. грн, з яких 4 678 569,8 тис. грн інвестовано в державні цінні папери, 148 727,5 тис. грн – кошти на поточних рахунках Фонду.

Надходження коштів до Фонду відбувалось з наступних джерел: початкові та регулярні збори учасників Фонду; пеня за несвоєчасне або неповне перерахування зборів до Фонду; доходи від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери; відсотки, нараховані на залишки коштів на розрахункових рахунках Фонду, відкритих в ОПЕРУ НБУ.

Загальна сума надходжень до Фонду протягом 2011 р. склала 1 637 203,4 тис. грн. У структурі надходжень найбільшу питому вагу мали регулярний збір – 78,47% та чистий дохід від інвестування коштів у державні цінні папери – 19,39% (рис.3.1).

Відділ обліку та звітності

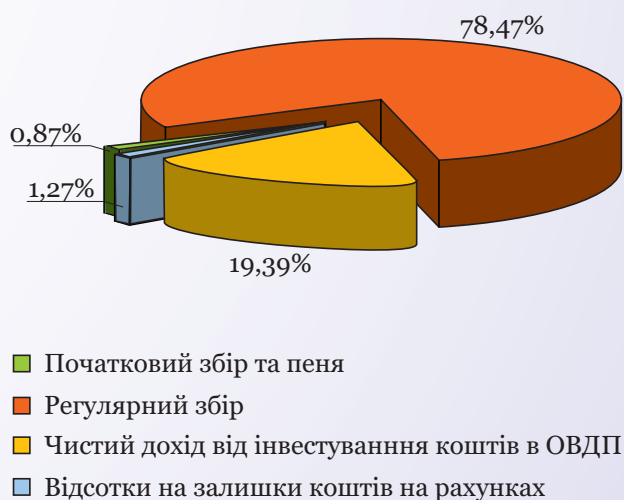

Рис. 3.1. Структура надходжень у 2011 р.

Протягом 2011 р. найбільша сума надходжень до Фонду зафіксована у третьому кварталі звітнього року – 464 997,9 тис. грн

(табл. 3.1). Це пов'язано з погашенням ПАТ КБ «Надра» заборгованості по сплаті регулярного збору та пені за 2009 та 2010 рр.

Таблиця 3.1

Динаміка надходжень до Фонду у 2011 році по кварталах

Джерело формування коштів Фонду	2011 рік				
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	Всього за рік
	Сума, тис. грн	Сума, тис. грн	Сума, тис. грн	Сума, тис. грн	Сума, тис. грн
Початковий збір		1 200,0	2 450,0	1 300,0	4 950,0
Регулярний збір	274 147,8	308 467,5	360 027,7	342 019,8	1 284 662,8
Пеня за несвоєчасне або неповне перерахування зборів	53,9		9 360,9		9 414,8
Чистий дохід від інвестування коштів в ОВДП	108 739,1	45 290,7	88 897,9	74 449,7	317 377,4
Відсотки, нараховані на залишки коштів на розрахункових рахунках Фонду, відкритих в ОПЕРУ НБУ	5 065,6	7 825,3	4 261,3	3 646,1	20 798,4
Всього надходжень	388 006,4	362 783,5	464 997,9	421 415,6	1 637 203,4

Порівняно з 2010 р., у 2011 р. надходження до Фонду збільшилися на 300 413,1 тис. грн, або 22,47% (табл. 3.2). Зростання цього

показника відбулось за рахунок приросту надходження регулярного збору на 323 916,2 тис. грн, або 33,7%.

Таблиця 3.2

Надходження до Фонду у 2011 та 2010 рр.

Джерело формування коштів Фонду	2011 рік	2010 рік
	Сума, тис.грн	Сума, тис.грн
Початковий збір	4 950,0	3 150,0
Регулярний збір	1 284 662,8	960 746,6
Пеня за несвоєчасне або неповне перерахування зборів	9 414,8	476,6
Чистий дохід від інвестування коштів в ОВДП	317 377,4	347 656,9
Відсотки, нараховані на залишки коштів на розрахункових рахунках Фонду, відкритих в ОПЕРУ НБУ	20 798,4	24 760,2
Всього надходжень	1 637 203,4	1 336 790,3

Протягом 2011 р. фінансові ресурси Фонду витрачались на виплату відшкодувань вкладникам, оплату комісійної винагороди банкам-агентам, на забезпечення

функціонування Фонду у межах кошторису витрат, затвердженого адміністративною радою Фонду.

Загальна сума витрачених коштів у звітному періоді складала 224 597,0 тис. грн, з яких на виплату відшкодувань вкладникам було витрачено 191 239,4 тис. грн. У той же

час повернення кредиторських вимог Фонду по раніше виплачених відшкодуваннях складає 24 520,4 тис. грн.

Інвестиційна діяльність

З метою захисту від інфляційних процесів та поповнення коштів Фонд здійснював розміщення (інвестування та/або вкладення на депозитні рахунки НБУ) тимчасово вільних коштів на принципах безпеки, ліквідності, прозорості, ефективності.

У звітному періоді розміщення коштів відбувалось відповідно до Інвестиційного плану Фонду на 2011 р., який був затверджений рішенням адміністративної ради від 21 грудня 2010 р., протокол №18 (у редакції, затвердженій рішенням виконавчої дирекції від 16 листопада 2011р., протокол №051/11). Протягом року інвестування проводилось у короткострокові, середньострокові та довгострокові державні цінні папери України (рис. 3.2).

Фінансовий відділ

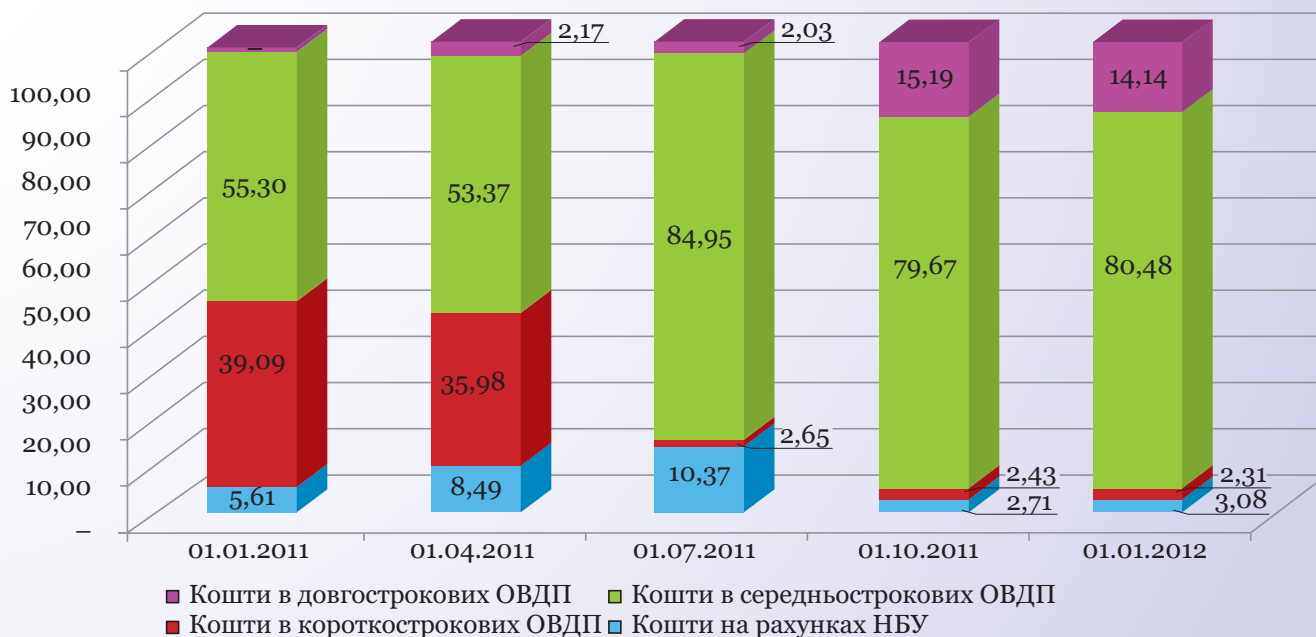

Рис. 3.2 Інвестиційна діяльність Фонду у 2011 р. по кварталах

Загальна сума інвестованих коштів Фонду у 2011 р. складає 3 350 575,2 тис. грн, що на 36,0% більше, ніж у 2010 р. Сума чистого доходу від ОВДП за 2011 р. склала 317 377,4 тис. грн, що на 8,7% менше, ніж у 2010 р., оскільки середня дохідність державних

цінних паперів протягом звітного періоду зменшилась з 11,0 до 9,6%. Загальна дохідність портфеля державних цінних паперів Фонду станом на 01.01.2012 складає 10,4% (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Структура інвестицій Фонду

Показники		Всього за рік, тис. грн	Короткострокові ОВДП, тис. грн	Середньострокові ОВДП, тис. грн	Довгострокові ОВДП, тис. грн	Розміщення на депозитах, тис. грн
Сума інвестування у 2011 р.	План	3 340 274,9	*	*	*	—
	Факт	3 350 575,2	106 680,5	2 561 257,3	682 637,4	—
	Середня дохідність, %	9,6	8,0	9,5	9,5	—
Сума інвестування у 2010 р.	План	2 461 757,5	1 238 155,4	1 223 602,1	—	—
	Факт	2 464 506,0	1 238 155,4	1 226 350,6	—	—
	Середня дохідність, %	11,0	11,0	11,0	—	—

Слід відмітити, що для здійснення вчасних виплат відшкодувань вкладникам ліквідованих банків протягом 2011 р. Інвестиційним планом на 2011 р. був передбачений мінімальний ліквідний резерв коштів на рахунках Фонду, розмір якого було визначено відповідно до щомісячних прогнозних обсягів виплат вкладникам ліквідованих банків та знаходився в межах від 100 до 500 млн грн.

Для реалізації передбаченої Законом України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» можливості вкладення на депозитні рахунки НБУ, останнім на залишки на відкритих рахунках нараховуються відсотки, сума яких протягом року склала 20 798,4 тис. грн.

Станом на 1 січня 2012 р. структура коштів Фонду, з урахуванням вимог до суми мінімального ліквідного резерву, становила:

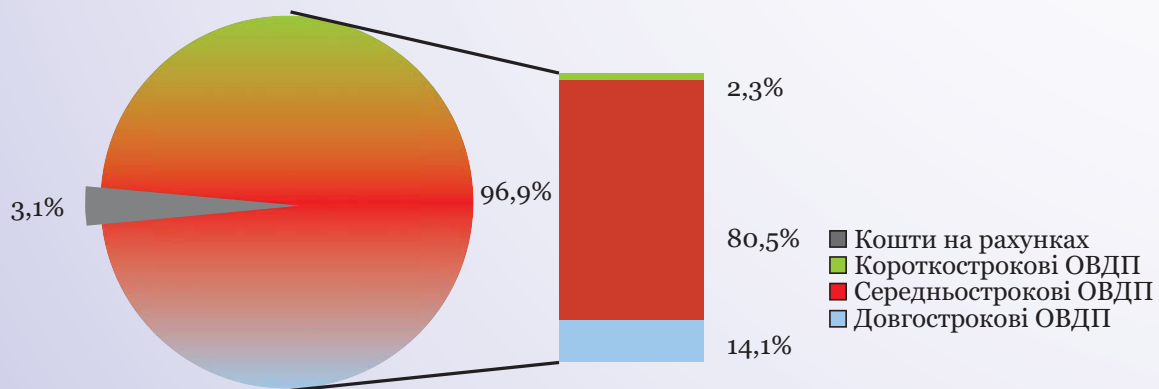

Рис. 3.3 Структура фінансових ресурсів Фонду станом на 1 січня 2012 р.

Фінансова звітність Фонду

У відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Фонд складає фінансову звітність, яка включає баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до фінансової звітності. Фінансова звітність ґрунтується на даних бухгалтерського

обліку, який ведеться згідно зі стандартами бухгалтерського обліку та відповідно до облікової політики Фонду.

Фінансова звітність Фонду, достовірність якої підтверджена висновком незалежної аудиторської фірми ТОВ «Аудиторська фірма «Гарантія-Аудит», наведена у Додатках разом з аудиторським висновком.

Регуляторна діяльність Фонду

Відповідно до Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» Фонд видає нормативно-правові акти з питань, віднесених до його повноважень, які відповідно до закону є регуляторними актами.

З метою здійснення регуляторної діяльності та відповідно до рішення виконавчої дирекції Фонду від 14 лютого 2011 р., протокол № 005/11, Фондом було затверджено План підготовки проектів регуляторних актів Фонду на 2011 р. До даного Плану вносились зміни рішеннями виконавчої дирекції (протоколи від 25.02.2011 № 007/11, від 15.03.2011 № 009/11, від 18.03.2011 № 010/11, 26.05.2011 № 025/11, 25.08.2011 № 040/11, 07.10.2011 № 045/11, 09.12.2011 № 056/11).

Відповідно до зазначеного Плану Фондом було прийнято 2 нормативно-правових акти:

1) рішення адміністративної ради Фонду від 19.05.2011 № 13 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок формування бази даних про вкладників – фізичних осіб в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб». Зареєстровано у Міністерстві юстиції України 09.06.2011 за № 697/19435;

2) рішення адміністративної ради Фонду від 19.05.2011 № 14 «Про затвердження Змін до Положення про порядок відшко-

дування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладками фізичних осіб». Зареєстровано у Міністерстві юстиції України 29.07.2011 за № 931/19669.

Проекти вказаних вище нормативно-правових актів з аналізами регуляторного впливу були оприлюднені на сайті Фонду 23 березня 2011 р.

Також на офіційній сторінці Фонду в мережі Інтернет були розміщені повідомлення про оприлюднення даних актів, де зазначалося, що пропозиції та зауваження від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань стосовно змісту регуляторних актів можуть надаватися протягом 1 місяця від дня оприлюднення. Протягом вказаного терміну пропозиції та зауваження щодо змісту регуляторних актів до Фонду не надходили.

Нараду з працівниками Фонду проводить
Директор-розпорядник Шарова О.І.

Контрольні функції Фонду

У рамках забезпечення функціонування системи гарантування вкладів, захисту прав та інтересів вкладників Фонд здійснює контрольні функції у вигляді перевірок банків, які є учасниками або тимчасовими учасниками Фонду.

Починаючи з 2003 р. Фондом було проведено 766 перевірок учасників (тимчасових учасників) Фонду, з них 738 планових та 28 позапланових.

Робота щодо здійснення перевірок протягом 2011 р. учасників (тимчасових учасників) Фонду проводилася відповідно до Плану проведення перевірок учасників (тимчасових учасників) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2011 р., затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 19 листопада 2010 р., протокол №054/10.

Основною метою інспекційних перевірок було встановлення виконання банками вимог Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», стандартів Фонду та нормативно-правових актів Фонду, а саме:

- 1) достовірність розрахунків за зборами та звітів, отриманих Фондом;
- 2) повнота і своєчасність сплати зборів до Фонду;

Відділ інспектування

3) своєчасність виконання зобов'язань перед вкладниками;

4) повнота і достовірність ведення банком бази даних про вкладників – фізичних осіб;

5) порядок інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні;

6) надання інформації до Фонду.

Банки за результатами встановлених порушень під час перевірок надавали уточнені форми звітності, інформували Фонд про вжиті заходи щодо усунення порушень. У свою чергу, Фонд надавав інформацію НБУ про результати проведених перевірок із пропозиціями щодо застосування заходів впливу до банків-порушників.

Основні результати проведених перевірок

Об'єм і структура зобов'язань учасників (тимчасових учасників) Фонду перед вкладниками.

У 2011 р. Фондом здійснено планові перевірки 82 учасників (тимчасових учасників) Фонду, з них 79 учасників та 3 тимчасових учасників Фонду, в яких на момент проведення перевірки було зосереджено 49% вкладів фізичних осіб від загального обсягу вкладів, а кількість вкладників складала 52,8% від загального обсягу вкладників учасників (тимчасових учасників) Фонду.

Протягом 2011 р. перевірками охоплено 51,6% вкладників, сума вкладів яких складала 46,9% депозитного портфелю всіх учасників (тимчасових учасників) Фонду, вклади яких гарантовані Фондом у повному обсязі.

Достовірність звітів та розрахунків за зборами.

Результати проведених перевірок свідчать, що банки допускали певні порушення при формуванні та наданні звітності до Фонду, серед яких:

- не включення залишків коштів фізичних осіб за недіючими рахунками та коштів фізичних осіб, які обліковувалися на рахунках кредиторської заборгованості;
- включення залишків коштів юридичних осіб;
- помилки заокруглення при підрахунку еквівалента за залишками у валюті;
- неврахування залишків коштів фізичних осіб на рахунках для обліку нарахованих відсотків;
- врахування залишків коштів фізичних осіб на рахунку для обліку нарахованих відсотків, без коригуючих проводок;
- включення даних про чисті вклади до показника «нараховані витрати», а також даних про нараховані витрати до показ-

ника «чисті вклади», тобто розбіжності у структурі звіту;

- включення до форм звітності коштів фізичних осіб у банківських металах;
- включення до звітності залишків коштів за ощадними сертифікатами на пред'явника;
- включення до звітності грошових коштів фізичних осіб, залучених як застава за ключі від індивідуальних сейфів;
- включення до звіту даних про вклади фізичних осіб з балансового рахунку, що не передбачений Інструкцією;
- невідповідність даних про кількість вкладників, вклади яких підлягають гарантуванню Фондом.

За підсумками проведених перевірок протягом 2011 р. встановлено факти порушень порядку формування та надання звітності (№1-Ф та №1-ТФ) до Фонду 22 учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду, що серед 58 банків-порушників складає 37,9% і залишається найпоширенішим.

Повнота і своєчасність сплати зборів до Фонду.

Під час здійснення у 2011 р. перевірок учасників (тимчасових учасників) Фонду були встановлені випадки, коли банками сплачувався регулярний збір несвоєчасно або не у повному обсязі.

Основними неплатниками регулярного збору були тимчасові учасники Фонду, які на дату закінчення перевірок мали заборгованість по регулярному збору на суму 62,5 млн грн та пені – 8,7 млн грн. За результатами проведених перевірок банками-порушниками до кінця 2011 р. було перераховано до Фонду 51,9 млн грн та 7,4 млн грн відповідно.

У трьох учасниках Фонду було встановлено порушення терміну сплати регулярного

збору до Фонду, а саме регулярний збір був перерахований до Фонду після встановленої дати сплати.

Також був виявлений факт невірною обрахування регулярного збору до Фонду у зв'язку з неповним включенням до розрахунку регулярного збору залишків коштів вкладників-фізичних осіб, які обліковуються на балансовому рахунку №2924 «Транзитний рахунок за операціями, здійсненими з використанням платіжних карток».

Факти порушень повноти і своєчасності сплати зборів до Фонду встановлені у 8 учасниках (тимчасових учасниках), що склало 13,8% від банків-порушників за 2011 р. Проте результат проведених перевірок свідчить, що банки у цілому вірно розраховують базу нарахування регулярного збору та у повному обсязі сплачували регулярний збір до Фонду.

Повнота і достовірність ведення учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду бази даних про вкладників – фізичних осіб.

За результатами здійснених Фондом перевірок учасників (тимчасових учасників) Фонду протягом 2011 р., були встановлені випадки допущення банками типових порушень при формуванні та веденні бази даних про вкладників-фізичних осіб, серед яких:

- відсутність обов'язкових даних про вкладника, а саме: реєстраційного номера облікової картки платника податків; назви населеного пункту, де мешкає вкладник; назви області; назви району; назви вулиці, номера будинку, номера квартири; даних паспорта, що засвідчує особу, або документа, який його замінює;

- адресні дані вкладників не були структуровані відповідно до базової структури, передбаченої Інструкцією про порядок

формування бази даних про вкладників-фізичних осіб в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Інструкція про порядок формування бази даних), тобто дані, які повинні знаходитись у відповідних чотирьох графах, були відображені в одній графі;

- база даних про вкладників-фізичних осіб формувалася з порушенням базової структури, тобто був відсутній рядок “Усього”, де на кінець дня зазначаються підсумки за графою «Сума залишку на рахунок» та графою «Сума нарахованих відсотків»;

- спостерігалась значна кількість скорочень при заповненні графи «прізвище, ім'я та по батькові вкладника» (особи, на користь якої відкрито рахунок);

- неналежне збереження інформації про вкладників - фізичних осіб, а саме: банками з метою збереження бази даних не здійснювалось формування файлу архіву даних відповідно до Інструкції про порядок формування бази даних за стандартною структурою;

- незабезпечення банками однозначного тлумачення введених даних про вкладника, а саме під час імпорту, експорту даних з різних систем до єдиної бази виникали помилки в процесі конвертування даних в результаті чого відображалися символи, використання яких не передбачено вимогами Інструкції про порядок формування бази даних.

Порушення вимог Інструкції про порядок формування бази даних учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду зафіксовано у 21 банку, що становить 36,2% від загальної кількості банків-порушників за 2011 р.

У цілому в банках, які були охоплені перевіркою протягом 2011 р., розроблений програмно-апаратний комплекс учасника

(тимчасового учасника) Фонду, який дозволяв здійснювати накопичення, збереження та належне використання інформації про вкладників, забезпечував зберігання даних в архівний файл на зовнішніх носіях, відокремлених як логічно, так і фізично, мав автоматизовані засоби відновлення бази даних про вкладників з резервних копій у разі руйнування основної бази даних про вкладників.

Дотримання банками у своїй діяльності стандартів та нормативно-правових актів Фонду.

Інформування банками вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

В ході проведених у 2011 р. перевірок зафіксовано лише один випадок порушення вимог Фонду щодо інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні, а саме: учасник Фонду на власній Інтернет сторінці не у повному обсязі розмістив обов'язкову інформацію (адресу і телефони Фонду, адресу сайту Фонду, Закон України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб»). Отже, банки у своїй діяльності дотримуються вимог Фонду в частині обов'язкового інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

Надання банками інформації до Фонду.

Всупереч встановленим вимогам нормативно-правових актів, у 2011 р. було

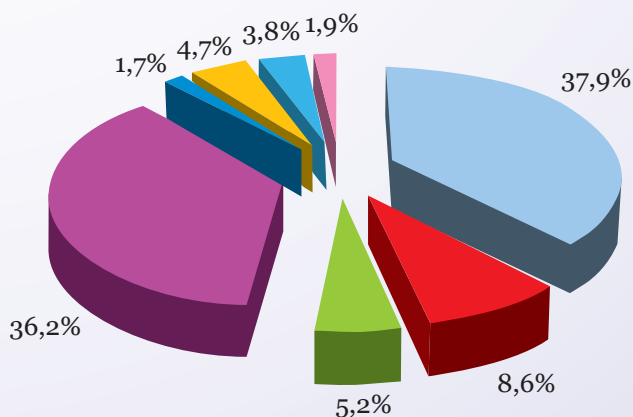
виявлено, що учасники (тимчасові учасники) Фонду не надавали або несвоєчасно надавали необхідні звіти та інформацію до Фонду.

Типовими порушеннями були:

- несвоєчасне повідомлення Фонду про зміну найменування, банківської ліцензії, керівника або головного бухгалтера, що виявлено у 19,5% банків, перевірених у 2011 р.;
- несвоєчасне надання до Фонду аудиторських висновків, що виявлено у 13,4% банків, перевірених у 2011 р.;
- ненадання розрахунку суми регулярного збору у вигляді електронного документу, що виявлено у 7,3% банків, перевірених у 2011 р.

Результати проведених перевірок протягом 2011 року свідчать, що у цілому учасники (тимчасові учасники) Фонду виконують вимоги щодо надання необхідної інформації до Фонду, проте мають місце випадки неналежного виконання банками вимог Фонду.

Всього у 2011 р. встановлено 97 порушень у 58 учасників (тимчасових учасників) Фонду із 82 перевірених банків, тобто 70,7% від загальної кількості перевірених учасників (тимчасових учасників) Фонду. У 2010 р. було встановлено 101 порушення у 50 учасниках (тимчасових учасниках) Фонду з 96 проведених перевірок, що становить 52,1% від загальної кількості виявлених порушень у перевірених учасниках (тимчасових учасниках) Фонду. Структура встановлених порушень за 2011 р. відображена на рис. 3.4.

- Достовірність розрахунків за зборами та звітів
- Повнота і своєчасність сплати зборів до Фонду
- Термін сплати регулярного збору
- Повнота і достовірність введення бази даних
- Порушення вимог Фонду щодо інформування вкладників про систему гарантування
- Несвоєчасне повідомлення Фонду про зміну найменування, банківської ліцензії, керівника або головного бухгалтера
- Несвоєчасне надання Фонду аудиторських висновків
- Не надання розрахунку суми регулярного збору у вигляді електронного документу

Рис. 3.4 Структура виявлених порушень за 2011 р.

Виходячи з вищевикладеного у 2011 р., у порівнянні з 2010 р., загальна кількість банків, які недотримувалися норм законодавства, зросла на 18,6%. Проте в розрахунку кількості порушень, що припадали на одного банка-порушника у 2010 р. (склало 2,02 од.), у 2011 р. кількість порушень склала 1,7 од.

В цілому, за підсумками проведених перевірок типовими у 2011 р., як і в попередньому році, є:

- порушення при складанні форм звітності №1-Ф та №1-ТФ – 22,7% від загальної кількості встановлених порушень;

- порушення вимог Інструкції про порядок формування бази даних – 21,7% від загальної кількості встановлених порушень;

- порушення в частині несвоєчасного надання до Фонду аудиторських звітів – 11,3% від загальної кількості встановлених порушень;

- порушення, що виникали у зв'язку з неповідомленням банком про зміни згідно з Положенням про ведення Реєстру учасників (тимчасових учасників) Фонду – 17,5% від загальної кількості встановлених порушень.

ВІДШКОДУВАННЯ КОШТІВ ЗА ВКЛАДАМИ

Порядок відшкодування коштів за вкладами

Головною функцією Фонду є захист прав вкладників шляхом здійснення своєчасної виплати гарантованої суми відшкодування за вкладами фізичних осіб у разі ліквідації учасника (тимчасового учасника) Фонду. Успішне та ефективне виконання функції Фонду залежить від організації та здійснення процедури відшкодувань.

Вкладники набувають право на одержання гарантованої суми відшкодування за вкладами за рахунок коштів Фонду в грошовій одиниці України з дня призначення ліквідатора учасника (тимчасового учасника) Фонду.

Фонд гарантує вклади громадян, які розміщені в учасниках (тимчасових учасниках) Фонду в національній та іноземній валюті, включаючи відсотки, у розмірі вкладів, але не більше визначеної чинним законодавством України гарантованої суми відшкодування, на день призначення ліквідатора по вкладах у кожному банку, філії іноземного банку на день настання недоступності вкладів. У разі розміщення вкладником в одному учаснику (тимчасовому учаснику) Фонду кількох вкладів Фонд гарантує відшкодування коштів за такими вкладами, з ураху-

ванням відсотків, у розмірі загальної суми вкладів станом на день призначення ліквідатора, але не більше визначеної чинним законодавством України гарантованої суми відшкодування. Виплати гарантованих сум відшкодування за вкладами здійснюються протягом трьох місяців з дня призначення ліквідатора учасника (тимчасового учасника) Фонду за даними списку, отриманого від ліквідатора, про що Фонд повідомляє вкладників через офіційні засоби масової інформації. У цей період вкладники звертаються безпосередньо до банку-агента Фонду.

Вкладники, які з будь-яких причин не звернулися до банку-агента Фонду протягом зазначених трьох місяців, звертаються безпосередньо до Фонду із особистим письмовим зверненням. Фонд за результатами розгляду письмових звернень від вкладників здійснює виплати шляхом індивідуальних переказів через банки-агенти. Строк позовної давності по зверненнях вкладників до Фонду щодо отримання гарантованої суми відшкодування становить три роки. Порядок здійснення відшкодування наведено у схемі (рис. 4.1.).

Рис. 4.1 Схема здійснення відшкодувань гарантованих сум

Виплати за вкладками у банках, що ліквідуються

НБУ постановою Правління від 10.05.2011 №143 з 11 травня 2011 р. відкликав банківську ліцензію у ТОВ «Діалогбанк» (м. Дніпропетровськ) та ініціював процедуру ліквідації банку. У зв'язку з цим 30 червня 2011 р. Фонд розпочав здійснювати виплати відшкодувань вкладникам ТОВ «Діалогбанк». За даними ліквідатора банку, Фонд нарахував для виплати вкладникам кошти у сумі 93 816,7 тис. грн, з яких 93 065,2 тис. грн, або 99,2%, були виплачені протягом 2011 року 910 вкладникам.

Національний банк України постановою Правління від 30.08.2011 №301 з 31 серпня 2011 р. відкликав банківську ліцензію у ПАТ КБ «Володимирський» (м. Суми) та ініціював процедуру ліквідації банку. За даними ліквідатора банку, Фонд нарахував для виплати вкладникам кошти у сумі 115 969, 5 тис. грн.

НБУ постановою Правління від 20.10.2011 №371 з 21 жовтня 2011 р. відкликав банківську ліцензію у ПАТ КБ «СОЦКОМ БАНК» (м. Одеса) та ініціював процедуру ліквідації банку. У зв'язку з цим

16 грудня 2011 р. Фонд розпочав здійснювати виплати відшкодувань вкладникам ПАТ КБ «СОЦКОМ БАНК». За даними ліквідатора банку, Фонд нарахував для виплати вкладникам кошти у сумі 84 420,7 тис. грн, з яких 69 985,8 тис. грн, або 82,9%, були виплачені протягом 2011 р. 1 727 вкладникам.

Також протягом 2011 р. Фонд здійснював виплату відшкодувань вкладникам інших банків, які перебували в стадії ліквідації (табл. 4.1).

Відділ організації виплат та методології обліку вкладних операцій

Таблиця 4.1

Перелік банків, які станом на 1 січня 2011 р. знаходились у стадії ліквідації

№ з/п	Назва банку	Дата початку процедури виплат
1	ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень»	17.04.2008
2	ВАТ КБ «Причорномор'я»	01.07.2009
3	ВАТ АКБ «Одеса-Банк»	26.08.2009
4	ВАТ КБ «Національний стандарт»	07.10.2009
5	АКБ «Європейський»	07.10.2009
6	АБ «Банк регіонального розвитку»	20.01.2010
7	АКБ «Східно-Європейський банк»	03.02.2010
8	КБ «Українська фінансова група»	10.02.2010
9	ТОВ «Український промисловий банк»	11.03.2010
10	ТОВ КБ «АРМА»	25.03.2010
11	ВАТ Банк «БІГ Енергія»	20.04.2010
12	АКБ «Трансбанк»	15.04.2010
13	ВАТ СКБ «Дністер»	29.04.2010
14	ВАТ КБ «Іпобанк»	12.05.2010
15	ПАТ «Земельний банк»	15.09.2010
16	ПАТ АБ «Синтез»	24.11.2010

За період з початку існування Фонду до 1 січня 2011 р. вкладники цих 16 банків уже отримали від Фонду відшкодування за вкладом у сумі 3 606 186,7 тис. грн.

Протягом 2011 р. вкладникам цих банків було виплачено гарантованих відшко-

дувань на суму 28 188,3 тис. грн (табл. 4.2)

Всього протягом 2011 р., Фонд проводив виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам 18 ліквідованих банків, яким було виплачено за рахунок коштів Фонду 191 239,4 тис. грн.

Таблиця 4.2
Розрахунки з вкладниками по виплаті відшкодувань у 2011 р., тис. грн

Перелік ліквідованих банків	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 1 січня 2011р.	Нарахована сума відшкодувань у 2011 р.	Фактично отримано коштів у 2011 р.	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 1 січня 2012 р.
ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень»	1 821,7	61,6	282,2	1 601,1
ВАТ КБ «Причорномор'я»	546,8	-	173,3	373,5
ВАТ АКБ «Одеса-Банк»	570,2	-	195,4	374,8
ВАТ КБ «Національний стандарт»	2 068,7	-	421,9	1 646,8
АКБ «Європейський»	5 403,6	-	2 599,8	2 803,8
АБ «Банк регіонального розвитку»	3 006,3	7,0	1 635,5	1 377,8
АКБ «Східно-Європейський банк»	1 975,7	-	854,8	1 120,9
КБ «Українська фінансова група»	367,8	-	140,4	227,4
ТОВ «Укрпромбанк»	5 092,0	60,0	194,8	4 957,2
ТОВ КБ «Арма»	2 305,5	-	861,0	1 444,5
ВАТ Банк «Біг Енергія»	5 420,1	-	1 478,2	3 941,9
АКБ «Трансбанк»	5 693,2	-	1 908,4	3 784,8
ВАТ СКБ «Дністер»	5 905,7	7,1	3 064,8	2 848,0
ВАТ КБ «Іпобанк»	134,7	-	23,0	111,7
ПАТ «Земельний банк»	2 068,6	15,5	1 271,4	812,7
ПАТ АБ «Синтез»	12 342,5	2 410,9	13 083,5	1 669,9
ТОВ «Діалогбанк»	-	93 816,7	93 065,2	751,5
ПАТ «КБ «СОЦКОМ БАНК»	-	84 420,7	69 985,8	14 434,9
Разом	54 723,1	180 799,5	191 239,4	44 283,2

Виплата відшкодувань вкладникам ліквідованих банків здійснюється Фондом через банки-агенти у відповідності до вимог Положення про порядок визначення банків-агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням адміністративної ради Фонду від 25 грудня 2003 р. №28.

Банками-агентами у 2011 р. були визначені: АКБ «Укрсоцбанк», АТ «Брокбізнесбанк», ПАТ КБ «Хрещатик», ПАТ «Райффайзен Банк Аваль».

Обсяг виплат в розрізі банків-агентів наведений у табл. 4.3.

Таблиця 4.3

Обсяг виплат в розрізі банків-агентів у 2011 р.

Перелік банків-агентів	Сума коштів, виплачена вкладникам банками-агентами	
	тис. грн	%
ПАТ КБ «ПриватБанк»*	5 086,9	2,7
АКБ «Укрсоцбанк»	74 179,7	38,8
АТ «Брокбізнесбанк»	15 538,2	8,1
ПАТ КБ «Хрещатик»	1 869,3	1,0
ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	94 565,3	49,4
Всього виплачено:	191 239,4	100,0

* ПАТ КБ «ПриватБанк» здійснював виплати вкладникам у I кварталі 2011 р., до визначення нових банків-агентів на 2011 р.

Статистика виплат

Упродовж 2011 р. Фондом проводились виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам 18 банків, в яких НБУ відкликав банківську ліцензію та ініціював процедуру ліквідації у 2009–2011 рр. За період з початку існування Фонду до 1 січня 2012 р. Фондом було здійснено виплати відшкодувань значній кількості вкладників даних банків на суму 3 797,4 млн грн, зокрема:

- гарантовану суму отримали 13 596 вкладників ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень», яким виплачено 264 622,8 тис. грн, або 99,4% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 4 327 вкладників ВАТ КБ «Причорномор'я», яким виплачено 116 774,5 тис. грн, або 99,7% від за-

гальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 2 298 вкладників ВАТ АКБ «Одеса-Банк», яким виплачено 94 088,0 тис. грн, або 99,6% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 13 942 вкладники АКБ «Європейський», яким виплачено 673 351,0 тис. грн, або 99,6% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 3 767 вкладників ВАТ КБ «Національний стандарт», яким виплачено 264 664,6 тис. грн, або 99,4% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 5 840 вклад-

ників АБ «Банк регіонального розвитку», яким виплачено 296 862,6 тис. грн., або 99,5% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримав 4 931 вкладник АКБ «Східно-Європейський банк», яким виплачено 209 376,7 тис. грн, або 99,5% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 1 010 вкладників КБ «Українська фінансова група», яким виплачено 50 664,1 тис. грн, або 99,6% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 2 289 вкладників ТОВ «Укрпромбанк», яким виплачено 24 708,6 тис. грн або 83,3% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 4 483 вкладники ТОВ КБ «Арма», яким виплачено 177 422,1 тис. грн, або 99,2% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 18 525 вкладників ВАТ Банк «Біг Енергія», яким виплачено 517 104,4 тис. грн, або 99,2% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримав 11 021 вкладники АКБ «Трансбанк», яким виплачено

434 244,0 тис. грн або 99,1% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 10 287 вкладників ВАТ СКБ «Дністер», яким виплачено 325 895,8 тис. грн., або 99,1% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримав 81 вкладник ВАТ КБ «Іпобанк», яким виплачено 400,6 тис. грн, або 78,2% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 3 172 вкладники ПАТ «Земельний банк», яким виплачено 98 313,8 тис. грн, або 99,2% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 3 413 вкладники ПАТ АБ «Синтез», яким виплачено 85 881,5 тис. грн., або 98,1% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

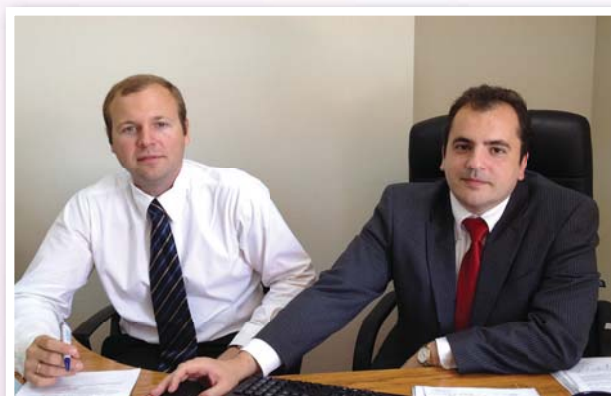
- гарантовану суму отримали 910 вкладників ТОВ «Діалогбанк», яким виплачено 93 065,2 тис. грн, або 99,2% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами;

- гарантовану суму отримали 1 727 вкладників ПАТ «КБ «СОЦКОМ БАНК», яким виплачено 69 985,8 тис. грн, або 82,9% від загальної нарахованої суми відшкодування за вкладами.

Погашення кредиторських вимог Фонду ліквідаторами

Згідно з вимогами Закону України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб», з дня настання недоступності вкладів Фонд набуває право кредитора щодо учасника (тимчасового учасника) на всю суму, що підлягає відшкодуванню.

Впродовж 2011 р. заборгованість ліквідованих банків по сплаті кредиторських вимог Фонду збільшилась на 162 059,4 тис. грн і станом на 1 січня 2012 р. складала 3 909 711,8 тис. грн (табл. 4.4).

Юридичний сектор

Таблиця 4.4

Заборгованість ліквідованих банків по сплаті кредиторських вимог Фонду

№ п/п	Перелік ліквідованих банків	Заборгованість ліквідованих банків по сплаті кредиторських вимог Фонду станом на 1 січня 2012 р.		
		Заборгованість по коштах, виплачених вкладникам, тис. грн	Заборгованість по зборах та пені, тис. грн	Загальна сума заборгованості, тис. грн
1.	ПАТ «Земельний банк»	99 126,4	692,1	99 818,5
2.	ВАТ «Європейський банк розвитку та заощаджень»	266 223,9		266 223,9
3.	АБ «Банк регіонального розвитку»	288 240,4	1 010,8	289 251,2
4.	ПАТ АБ «Синтез»	87 551,4	648,1	88 199,5
5.	ПАТ «Соцкомбанк»	84 420,7	1 177,3	85 598,0
6.	АБ «Аллонж»	7 319,9	27,4	7 347,3
7.	АКБ «Європейський»	676 154,7	1 806,5	677 961,2
8.	АКБ «Одеса-Банк»	79 462,8	105,6	79 568,4
9.	АКАПБ «Україна»		992,1	992,1
10.	КАБ «Слов'янський»		381,0	381,0
11.	ВАТ КБ «Причорномор'я»	117 148,0	517,7	117 665,7
12.	КБ «Національний Стандарт»	266 311,4	443,4	266 754,8
13.	АКБ «Східно-Європейський банк»	210 497,6	357,8	210 855,4
14.	АКБ «Трансбанк»	437 028,9	403,1	437 432,0
15.	ВАТ Банк «БІГ Енергія»	506 046,3		506 046,3
16.	ТОВ КБ «АРМА»	178 866,6	295,8	179 162,4
17.	ПАТ КБ «Володимирський»	115 969,5	357,0	116 326,5
18.	КБ «Українська фінансова група»	50 891,5	152,2	51 043,7
19.	ВАТ СКБ «Дністер»	328 743,8	3 897,6	332 641,4
20.	ТОВ «Укрпромбанк»	164,3		164,3
21.	ТОВ «Діалогбанк»	93 816,7	2 461,5	96 278,2
	Всього	3 893 984,8	15 727,0	3 909 711,8

У звітному періоді закінчилась процедура ліквідації ТОВ «Київський універсальний банк». Заборгованість цього банку по сплаті кредиторських вимог Фонду у сумі 68 167,0 тис. грн списана з обліку Фонду, оскільки вимоги кредиторів банку, які не погашені за недостатніс-

тю майна банку, вважаються погашеними.

Протягом 2011 р., на погашення кредиторських вимог, ліквідаторами банків сплачено 24 520,4 тис. грн, або 0,63% від загальної суми заборгованості. Цей показник на 66 430,0 тис. грн менше, ніж у попередньому році (табл. 4.5).

Таблиця 4.5

Динаміка погашення кредиторських вимог Фонду

Перелік ліквідованих банків	2011 р.	2010 р.
	Сума, тис. грн	Сума, тис. грн
ТОВ «Укрпромбанк»		67 387,1
ТОВ «Київський універсальний банк»		6 563,3
АКБ «Одеса-Банк»	5 000,0	10 000,0
АБ «Банк регіонального розвитку»	6 000,0	4 000,0
ВАТ Банк «БІГ Енергія»	12 000,0	3 000,0
АКБ «Трансбанк»	1 000,0	
АКАПБ «Україна»	6,5	
ВАТ КБ «Іпобанк»	513,9	
Всього погашено	24 520,4	90 950,4

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Розвиток та перебудова системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні у зв'язку з прийняттям за основу проекту Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» спонукають Фонд до змін в інформаційно-технічному забезпеченні.

Зростаючі вимоги в процесі діяльності Фонду породжують як кількісні зміни інформаційного середовища – збільшення обсягу оброблюваної інформації, виконуваних функцій, так і якісні – розширення функціонального спектру розв'язуваних задач, зміни їх характеру тощо.

Різноманітність та складність виконуваних Фондом задач визначили його орієнтацію на використання у своїй діяльності сучасних автоматизованих інформаційних технологій.

Основними напрямками розвитку інформаційного забезпечення Фонду є вдосконалення системи управління, контролю та звітності, перебудова діло-

вих процесів по відшкодуванню коштів вкладникам банків, які ліквідуються, поліпшення якості процесу відшкодувань у Фонді, економічний аналіз стану учасників Фонду, який діє для запобігання банкрутств банків, автоматизація процесів по виведенню неплатоспроможних банків з ринку.

Розвиток інформаційних технологій Фонду містить у собі специфічні цілі та завдання, спрямовані на створення ефективних технологій підтримки цілей, пов'язаних з основними сферами діяльності Фонду, в тому числі і нових функцій відповідно до Проекту Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Фонд для забезпечення виконання основних функцій у своїй діяльності використовує необхідні інформаційні системи (рис.5.1):

Головні компоненти інформаційної системи Фонду

Допоміжні компоненти інформаційної системи Фонду

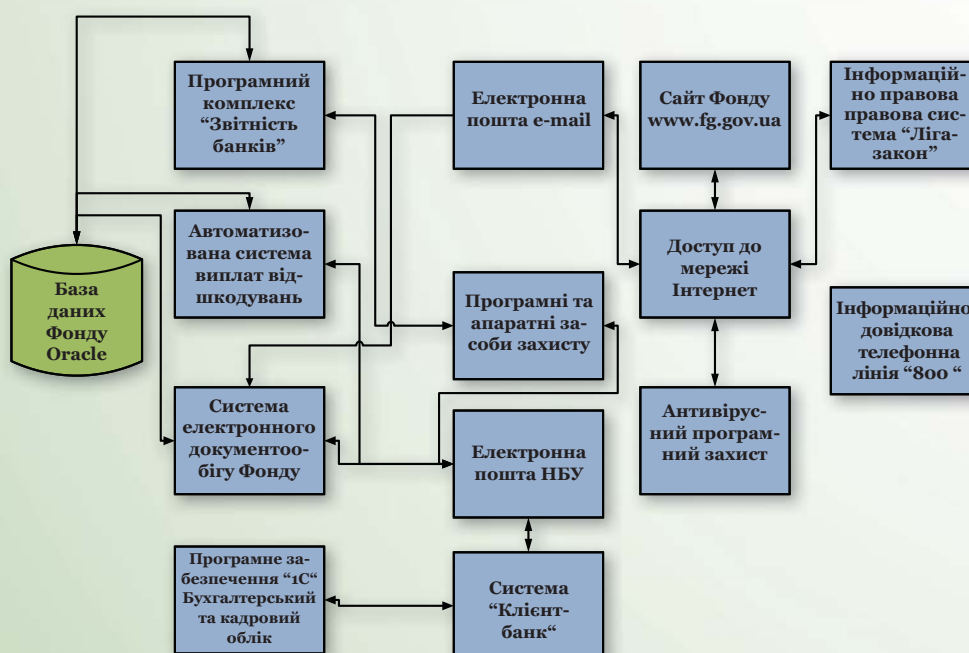

Рис. 5.1. Інформаційна система Фонду

Передача ліцензії Фонду на програмне забезпечення СУБД Oracle, придбане Проектом USAID «Розвиток фінансового сектору»

28 листопада 2011 р. Фонду було передано ліцензії на програмне забезпечення системи управління базами даними (СУБД) Oracle та апаратні компоненти для захисту інформації, придбані Проектом USAID «Розвиток фінансового сектору» (FINREP).

СУБД Oracle у Фонді забезпечує обробку та збереження великих за обсягами інформаційних даних через інформаційні системи, які зараз працюють у Фонді, а також ляже в основу майбутніх розробок, зокрема, нової автоматизованої системи виплат гарантованих сум відшкодувань вкладникам банків, що ліквідовуються.

Фондом використовує автоматизовану систему виплат відшкодувань вкладникам, яка забезпечує технологію виплат відшкодувань вкладникам протягом 10 років.

Дана система здійснює автоматичну перевірку інформації про вкладників, яка надходить від ліквідатора; формує та друкує реєстри для відшкодування сум вкладникам для банку-агента Фонду; формує поштові та грошові перекази з автоматичною підготовкою усіх необхідних документів; проводить автоматизований прийом звітів

від банку-агента про виплату відшкодувань; забезпечує автоматизоване ведення звернень вкладників; дозволяє вести постійний моніторинг коштів по виплатам.

Для працівників Фонду встановлені автоматизовані робочі місця цієї системи, що дозволяє оперативно працювати з інформацією по вкладниках та контролювати хід виплат відшкодувань.

З метою покращення технології виплат Фонд разом з НБУ створюють нову систему виплат відшкодувань вкладникам, яка дозволить більш оперативно та ефективно проводити виплати відшкодувань вкладникам та матиме такі переваги перед діючою системою:

- скорочення терміну підготовки до здійснення виплат, тобто розпочинати виплати не пізніше семи днів з дня прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;
- розширення мережі пунктів виплат, які зможуть здійснювати виплати, не прив'язуючи вкладника до філій чи відділень лише одного банку-агента, як це відбувається в даний час;
- перехід схеми фінансування виплат від «авансового», коли Фонд перераховує

Інформаційно-технічний відділ

кошти в банк-агент по усім вкладникам ліквідованого банку до початку виплат, до схеми «постфактуму», коли Фонд здійснює розрахунки з банком-агентом тільки за фактично здійснені виплати вкладникам банком-агентом;

- в он-лайн режимі Фонд зможе відслідковувати кожну виплату по кожному вкладнику, банку, що ліквідується, в розрізі території, робочих місць працівників банку-агента, формування щоденної та періодичної звітності;

- здійснення контролю за процесами виплати відшкодувань в режимі реального часу через власний процесинговий центр у розрізі банків, що ліквідуються та банків-агентів, виявлення нестандартних ситуацій та оперативне прийняття управлінських рішень;

- ліквідатори банків, Фонд та банки-агенти працюють у взаємоузгодженій технологічно та організаційно захищеній системі обміну інформацією із застосуванням єдиних правил використання даних, розміщених у процесинговому центрі Фонду.

З метою забезпечення інформаційного простору у Фонді була створена та функціонує локальна комп'ютерна мережа, до якої підключені всі робочі станції працівників Фонду та серверна група.

Фонд користується електронною поштою для внутрішнього та зовнішнього обміну інформацією по міжнародній системі електронного обміну e-mail.

Обмін інформацією між Фондом та НБУ, комерційними банками здійснюється за допомогою електронної пошти НБУ.

Друкувальна техніка, яка використовується у Фонді, забезпечує оперативний друк великих масивів інформації (реєстри виплат та ін.), що дозволяє оперативно проводити виплати вкладникам та забезпечує друк до-

Господарський відділ

кументів для інших потреб Фонду.

Фонд здійснює безготівкові розрахунки, використовуючи систему «Клієнт-Банк», яка дозволяє оперативно здійснювати платежі та контролювати рахунки, відкриті Фондом в ОПЕРУ НБУ.

Бухгалтерський та кадровий облік Фонду здійснюється на базі програмного забезпечення «1С» версії 7. У перспективі Фонд планує здійснити перехід на версію 8 «1С» та провадити на її базі управлінський облік.

Економічний аналіз та поточний моніторинг учасників Фонду здійснюється на базі програмного комплексу «Звітність банків».

Вказаний програмний комплекс здійснює: автоматичне приймання регулярних звітів від учасників Фонду; перевірку правильності складання цих звітів у момент прийому з автоматичним формуванням та надсиланням протоколів про приймання вказаних звітів; формування та друк форм та графіків для економічного аналізу та поточного моніторингу за учасниками Фонду.

Встановлені на робочих місцях працівників Фонду автоматизовані робочі місця комплексу «Звітність банків» дозволяють оперативно працювати з інформацією стосовно учасників Фонду, що у результаті дозволяє оперативно відслідковувати та

реагувати на погіршення стану банків для захисту прав вкладників.

Для забезпечення працівників Фонду інформацією нормативно-правового характеру у Фонді експлуатується та супроводжується програмне забезпечення «Ліга-закон». Щоденне оновлення правової бази вказаного програмного забезпечення дозволяє вчасно відслідковувати зміни, внесені в нормативно-правові документи.

Фонд представлений у глобальній інформаційній мережі за допомогою веб-сайта (www.fg.gov.ua).

На сайті Фонду міститься інформація про нормативно-правові акти Фонду, про роботу Фонду, реєстр учасників Фонду та інша інформація, що стосується системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

Фондом впроваджена система електронного документообігу, яка надала можливість оперативніше обробляти документи і прискорює проходження документів у системі Фонду. Дана система електронного документообігу Фонду постійно вимагає вдосконалення в зв'язку з перебудовою системи гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

Як показує міжнародний досвід, розвиток систем страхування депозитів супроводжується розвитком їх інформаційно-технічної бази. Фонд відслідковує тенденції розвитку технологічних процесів банків-

ської системи – і вдосконалює свої інформаційні системи. Автоматизовані системи виплат та звітності все більше інтегруються у технологічні системи банків.

Розвиток інформаційних технологій Фонду в майбутньому буде спрямовано на підвищення ефективності діяльності Фонду за таким напрямком:

- розвиток та розширення електронного документообігу для учасників Фонду, ліквідаторів банків та банків-агентів;
- впровадження безпечних компонентів розвитку Інтернет-ресурсів Фонду на базі web-технологій;
- розвиток системи ведення електронної документації;
- впровадження та розвиток нової системи виплат у режимі реального часу із застосуванням інструментів Національної системи масових платежів;
- формування та використання узагальненої бази даних про вкладників в учасниках Фонду;
- автоматизація процесу контролю бази даних про вкладників – фізичних осіб;
- впровадження системи захисту інформації;
- автоматизація нових функцій, які Фонд отримає відповідно до Проекту Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Зв'язки з громадськістю

Упродовж 2011 р. Фонд керувався принципом відкритості та прозорості у своїй діяльності. Одним із основних та пріоритетних напрямків інформаційної політики Фонду було проведення інформаційно-роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення з метою підвищення рівня обізнаності громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб, засади та механізми її функціонування, що мало позитивний вплив на посилення довіри до банківської системи в посткризовий період та формування грамотної поведінки вкладника на ринку фінансових послуг.

Дана робота реалізовувалась шляхом повідомлення вкладників через засоби масової інформації, сайт Фонду, безкоштовну телефонну «гарячу лінію» Фонду про: принципи діяльності системи гарантування вкладів в Україні, умови гарантування вкладів, рівень гарантованого відшкодування, порядок виплат гарантованої суми відшкодування, законодавчі акти, що регу-

люють діяльність Фонду тощо. Важливим елементом інформування були прес-релізи Фонду (розповсюджені через ЗМІ: телебачення, інформаційні агентства, пресу), які містили інформацію про: кількість учасників (тимчасових учасників) Фонду; зміни у реєстрі учасників (тимчасових учасників) Фонду; суму акумульованих Фондом коштів; статистику та порядок здійснення виплат гарантованих сум відшкодування вкладникам банків, що ліквідуються.

Фонд проводив індивідуальну роз'яснювальну роботу з журналістами інформагентств «Українські новини», «УНІ-АН», «Укрінформ», телеканалів «Інтер», «Український бізнес канал», «Український бізнес ресурс», газети «Экономические известия» шляхом надання інтерв'ю директором-розпорядником та фахівцями Фонду щодо процесу реформування системи гарантування вкладів, набуття Фондом виключних функцій щодо здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації неплатоспроможних банків, впливу реформи на підвищення захисту вкладників та інших кредиторів банку.

У грудні 2011 р. Фонд під патронатом Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики і за підтримки Світового банку провів круглий стіл на тему: «Роль страхування депозитів у підтримці стабільності фінансової системи та забезпеченні захисту прав споживачів фінансових послуг», який було присвячено питанням нових функцій Фонду.

Також міжнародні експерти представили світовий досвід щодо найкращих міжнародних практик реформування систем страхування депозитів для посилення фінансової стабільності країни, беручи до

Відділ зв'язків з громадськістю та міжнародними організаціями

уваги уроки, отримані за результатами аналізу наслідків фінансової кризи. У круглому столі взяли участь представники міжнародних фінансових організацій, установ та їх професійних об'єднань.

У 2011 р. було оновлено інформаційні брошури Фонду: «Питання? Відповіді!», «Інформація про систему гарантування вкладів», «Виплати гарантованої суми відшкодування».

З поширенням можливостей Інтернет-ресурсу та з метою швидкого доступу до інформації особлива увага приділялась інформуванню громадськості шляхом оприлюднення інформації на сайті Фонду. У зв'язку з цим на початку 2011 р. Фонд розробив нову структуру сайту, було додано розділ «Доступ до публічної інформації», а також якісно покращено та розширено англomовну версію сайту. Інформація на сторінці Фонду в мережі Інтернет постійно оновлюється. За 2011 р. було внесено понад 350 правок в існуючий контент.

На виконання вимог законодавства України Фондом забезпечувалось опублікування у засобах масової інформації ого-

лошень про здійснення виплат відшкодувань вкладникам банків, що ліквідуються; перелік учасників (тимчасових учасників) Фонду станом на 1 січня 2011 р. та 1 липня 2011 р., а також зміни до нього; фінансову звітність Фонду за 2010 р. та I півріччя 2011 р. Всього Фонд опублікував 37 оголошень.

Окрім цього, Фондом було надано роз'яснень та відповідей на 2 969 звернень громадян, що свідчить про високий інтерес громадськості до функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та умов повернення коштів у випадку ліквідації банку. Інформування також проводилось шляхом надання відповідей на питання вкладників телефоном, консультацій з громадськістю безпосередньо, надання відповідей вкладникам на офіційні запити, запити телефоном, електронною поштою.

Найважливішим напрямком інформаційної діяльності Фонду залишається робота телефонної гарячої лінії Фонду, яка є безкоштовною для громадян усіх регіонів України. За звітний період на гарячу лінію надійшло 9 497 дзвінків (рис. 6.1.).

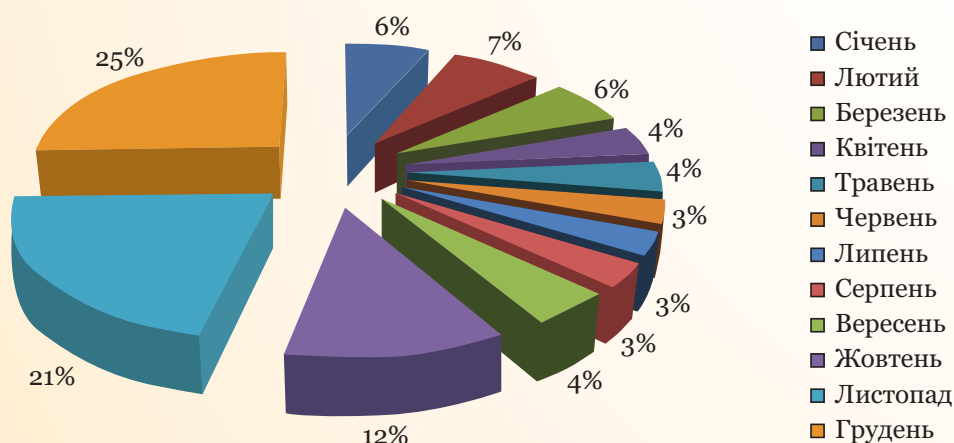

Рис. 6.1 Структура кількості дзвінків на безкоштовну телефонну лінію Фонду у 2011 р.

Впродовж 2011 р. Фондом також проводився збір інформації щодо питань, з якими звертаються вкладники телефоном. Всього співробітники Фонду дали відповіді на 11 770 телефонних звернень. Найбільше дзвінків було щодо отримання відшкодування за вкладом у банку, що ліквідується; неповернення коштів за вкладом; статус банку у Фонді; отримання відшкодування по спадщині та за довіреністю; уточнення

по списку ліквідатора; умови гарантування вкладів.

Також протягом 2011 р. здійснювався моніторинг інформації у ЗМІ в рамках інформаційно-аналітичної діяльності Фонду, що дозволяло відслідковувати та аналізувати актуальні події в економічному просторі України та світі. Структура інформації в ЗМІ представлена в рисунку 6.2.

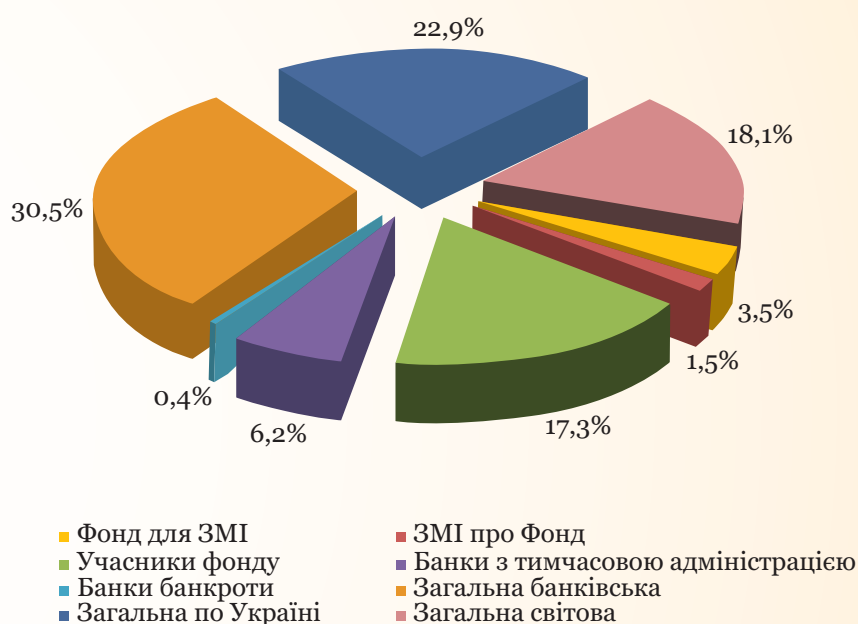

Рис. 6.2 Структура інформації, проаналізованої за 2011 р.

Міжнародна діяльність

У 2011 р. Фонд проводив особливо активну діяльність у сфері міжнародних відносин як із страховиками депозитів іноземних країн, так і з проектом USAID «Розвиток фінансового сектору» (далі – Проект USAID) та Світовим банком. Цього року Фонд взяв участь у більш, ніж п'ятнадцяти різноманітних міжнародних та регіональних захо-

дах (конференціях, семінарах, засіданнях, круглих столах), на яких не тільки отримав знання та досвід щодо різноманітних аспектів ефективного функціонування систем страхування депозитів, а й презентував досвід України щодо реформування системи гарантування вкладів.

Семінар за участю представників ФСОД Туреччини м. Київ

З огляду на процес реформування системи гарантування вкладів, Фонд найбільше уваги приділяв вивченню досвіду з питань проведення реформ в інших країнах, а також механізмів виведення неплатоспроможних банків з ринку.

Відтак, з 15 по 17 лютого 2011 р. за участю фахівців Фонду страхування ощадних депозитів (Туреччина) було проведено семінар на тему: «Виведення з ринку неплатоспроможних банків», під час якого основна увага приділялася практиці ефективної роботи з проблемними банками.

У рамках участі в Міжнародній Асоці-

Оцінка дотримання Основних принципів ефективної системи страхування депозитів

ації Страховиків Депозитів (МАСД) Фонд плідно працював у складі Європейського Регіонального Комітету (ЄРК), Євразійського Регіонального Комітету (ЄАРК), Комітету досліджень та управління тощо. Також Фонд як член Європейського форуму страховиків депозитів (ЄФСД), брав участь у поточній роботі ЄФСД та у щорічному зібранні учасників ЄФСД, що проходив у м. Белград (Сербія) у травні 2011 р.

Важливим кроком, з точки зору приведення діяльності Фонду у відповідність до міжнародної практики функціонування страховиків депозитів, було проведення тестування Фонду в режимі самооцінки щодо його відповідності Основним принципам ефективних систем страхування депозитів (далі – Основні принципи), погоджених Базельським комітетом з банківського нагляду разом з МАСД у червні 2009 р. Відтак, 8–9 листопада 2011 р. за модераторства міжнародного експерта, директора Національного фонду страхування депозитів Угорщини та за сумісництвом голови Європейського комітету МАСД Андраша Фекете Гьора, а також керівника проекту USAID «Партнерство заради фінансової стабільності» Леслі Шуленти, було проведено спеціальний робочий семінар щодо застосування методики оцінки відповідності національних систем страхування депозитів Основним принципам, на якому була проведена самооцінка Фондом щодо відповідності Основним принципам.

Щорічне засідання ЕФДС м. Белград, Сербія

Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», прийнятий Верховною Радою України 7 грудня 2011 р. у першому читанні, усуває частину невідповідностей діяльності Фонду Основним принципам, зокрема, в частині раннього виявлення проблем та втручання у діяльність банків, забезпечення ефективного виведення неплатоспроможних банків з ринку, що наближає механізм функціонування системи страхування депозитів України до стандартів найкращих світових практик у даній сфері.

Важливим для посилення міжнародної співпраці було підписання Фондом меморандумів про співпрацю з Федеральною Корпорацією страхування депозитів США (далі – ФКСД), Фондами страхування депозитів Сербії та Болгарії, були отримані попередні домовленості з Державною корпорацією «Агентство зі страхування вкладів» (Російська Федерація) та Корейською Корпорацією страхування депозитів щодо підписання меморандуму про взаєморозуміння.

У 2011 р. поглибилась співпраця з ФКСД. 4 травня 2011 р. між Фондом та ФКСД було підписано Протокол співпраці протягом 2011 р. За результатами окреслених домовленостей у жовтні 2011 р. працівники Фон-

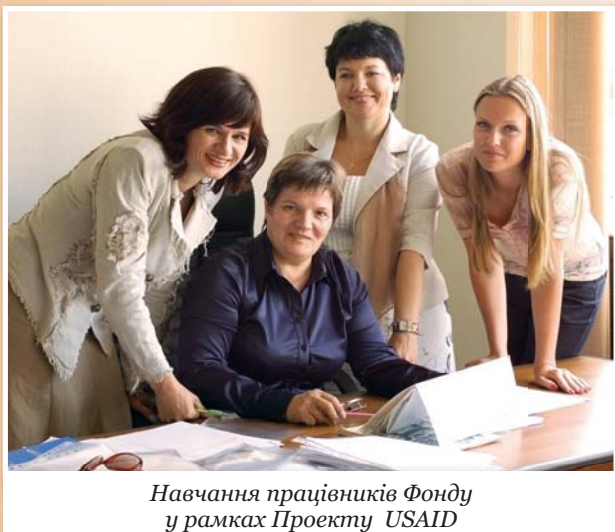
ду здійснили навчальну поїздку до офісів ФКСД у міста Даллас та Вашингтон (США). Програма поїздки охоплювала широкий спектр аспектів функціонування ФКСД у розрізі нагляду за діяльністю банків та виведення неплатоспроможних банків з ринку. Зокрема працівники Фонду отримали досвід щодо розподілу обов'язків між підрозділами страховика у процесі виведення неплатоспроможних банків з ринку, щодо процесів закриття та маркетингу неплатоспроможного банку, щодо ролі та функцій страховика як банківського регулятора, а також щодо питань фінансування, кадрової політики, побудови системи регулярних зборів на основі оцінки ризиків, прогнозування потенційних втрат страховика тощо. Варто зазначити, що навчальна поїздка була надзвичайно інформативною та плідною, а отримані під час навчання знання та матеріали мають важливе значення для процесу підготовки працівників Фонду до набрання Фондом нових повноважень з питань виведення з ринку неплатоспроможних банків, а також інших сфер реформування системи гарантування вкладів України, які, серед іншого, включають фінансування Фонду, систему зборів на основі оцінки ризиків, захист прав споживачів

Підписання меморандуму з ФГВБ Болгарії

фінансових послуг тощо, а також будуть мати вагоме прикладне значення для Фонду у процесі деталізації механізму роботи з проблемними банками.

У 2011 р., як і в попередні роки, Фонд активно співпрацював зі Світовим банком, котрий зробив вагомий внесок у непростий процес реформування системи гарантування вкладів в Україні. Світовий банк доклав чимало зусиль для налагодження співпраці Фонду із закордонними партнерами, у першу чергу з ФКСД.

Навчання працівників Фонду у рамках Проекту USAID

Світовий банк залучив до Фонду двох міжнародних експертів, результатом співпраці з якими стала розробка проектів Положення про порядок виведення з банківської системи України неплатоспроможних банків та Положення про ліквідацію банків. Також були проведені консультації щодо різноманітних аспектів реформування Фонду.

Вагомий внесок зробив Світовий банк і в частині підготовки до проведення реформи системи гарантування вкладів фізичних осіб, зокрема, шляхом численних консультацій та рекомендацій, а також взяв активну участь у розробці проекту Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та його супроводженні

у комітеті Верховної Ради України з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики.

Під час численних консультацій Світового банку і Фонду були розглянуті не тільки питання реформування Фонду, такі як шляхи оптимізації організаційної структури і кадрового потенціалу Фонду та шляхи реалізації низки інших завдань, передбачених Планом інституційного розвитку Фонду, а й питання захисту прав споживачів.

Зокрема, 15–25 листопада 2011 р. Фонд разом з членами команди Світового банку з надання технічної допомоги у фінансовому секторі за програмою захисту прав та фінансової просвіти споживачів фінансових послуг провели обговорення на тему захисту прав споживачів фінансових послуг в Україні, зміцнення стійкості фінансових ринків, відновлення довіри і посилення захисту вкладників та інвесторів, реформування законодавчої бази і систем регулювання та нагляду з метою приведення їх у відповідність з найкращою міжнародною практикою та вимогами у сфері захисту прав та фінансової просвіти споживачів фінансових послуг.

Також завдяки технічній допомозі Світового банку Фондом була проведена організаційна та функціональна підготовка працівників до отримання нових повноважень щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку; вдосконалено процес фінансового планування та інвестиційної політики Фонду та методику прогнозування потенційних фінансових втрат Фонду внаслідок ліквідації банків; оптимізовано організаційну структуру та внутрішню нормативну базу Фонду; запроваджено ефективну кадрову політику та систему оплати праці працівників Фонду; утворено механізми постійного підвищення кваліфікації персоналу Фонду.

Шляхом надання потужної технічної допомоги у процес реформування системи гарантування вкладів значний внесок зробив Проект USAID. За його сприяння було проведено багато навчальних заходів, спрямованих на підвищення професійного рівня працівників Фонду з вирішення питань проблемних банків. Зокрема, завдяки допомозі Проекту USAID було організовано візит представників Фонду страхування ощадних депозитів (Туреччина) з метою проведення навчальної програми для співробітників Фонду та НБУ і здійснена навчальна поїздка працівників Фонду до ФКСД, а також участь в інших заходах.

Варто згадати і про технічну допомогу Проекту USAID щодо здійснення навчання з метою підвищення рівня володіння діловою англійською мовою для працівників Фонду, що будуть задіяні у роботі з іноземними колегами і експертами та/або опрацюванні документів, викладених англійською мовою.

Також завдяки допомозі Проекту USAID було продовжено у 2011 р. роботу місцевих експертів з метою підготовки проектів нормативно-правових актів Фонду, пов'язаних із потенційним запровадженням його нових повноважень, а також залучення іноземного та місцевих спеціалістів із визначення методології

Семінар за участю АСД Киргизької Республіки, який відбувся завдяки технічній допомозі Світового банку

практичної оцінки банківських активів.

Фонд висловлює вдячність і за технічну допомогу щодо запровадження у діяльності Фонду спеціального програмного забезпечення у сфері здійснення виплат та роботи із звітністю банків, а також упровадження у Фонді нових інформаційних технологій.

Важливою також була співпраця Фонду з Проектом USAID у сфері захисту прав споживачів фінансових послуг та підвищення рівня фінансової грамотності населення.

Фонд висловлює щирі подяку Світовому банку та Проекту USAID за вагомий внесок у справу реформування системи гарантування вкладів України та плідну співпрацю.

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК (ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА)

Аудиторський висновок (звіт незалежного аудитора) надається користувачам фінансової звітності, в тому числі Кабінету Міністрів України і Національному банку України.

Ми, незалежні аудитори, Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Гарантія-Аудит» (свідоцтво про внесення до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності № 3696, видане відповідно до рішення Аудиторської палати України від 26.01.2006 р. №158), провели аудит фінансової звітності ДЕРЖАВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (УСТАНОВИ, ЗАКЛАДУ) «ФОНД ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ» (далі – Фонд), що додається, яка включає Баланс на 31 грудня 2011 року та Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, за рік, що минув на зазначену дату, Примітки до річної фінансової звітності, складені відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України.

Відповідальність управлінського персоналу

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання цієї фінансової звітності у відповідності до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї фінансової звітності на основі результатів нашого аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиторської перевірки для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

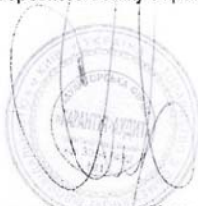
Аудит передбачає виконання аудиторських процедур для отримання аудиторських доказів стосовно сум та розкриттів у фінансовій звітності. Відбір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилок. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються підготовки та достовірного подання суб'єктом господарювання фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятність облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом, та оцінку загального подання фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні й прийнятні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

Висновок

На нашу думку, фінансова звітність Державної організації (установи, закладу) «Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Фонду станом на 31 грудня 2011 року, а також його фінансові результати, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України.

Генеральний директор, Аудитор
ТОВ «АФ «Гарантія-Аудит»
Сертифікат аудитора А №005430

О. Б. Мечинський

Аудитор: Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Гарантія-Аудит»
Код ЄДРПОУ 33547432
Адреса: м. Київ, вул. Щорса, 29, т. (044) 228-97-55, ф. 228-97-31
Свідоцтво про внесення до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності №3696 видане відповідно до рішення
Аудиторської палати України від 26.01.2006 р. №158

Дата договору на проведення аудиту: 21 лютого 2012 року.
Номер договору на проведення аудиту: 2102
Початок та закінчення проведення аудиту: з «15» травня 2012р. по «30» травня 2012р., без перерв у роботі.

«30» травня 2012 року
Реєстраційний № 122

Баланс на 31 грудня 2011 р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок року	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	7	1067
первісна вартість	011	579	1574
накопичена амортизація	012	(572)	(507)
Незавершені капітальні інвестиції	020		802
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	731	1292
первісна вартість	031	2998	3829
знос	032	(2267)	(2537)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі	040		
інші фінансові інвестиції	045	1 874 808	3 519 317
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	70	
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	1 875 616	3 522 478
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	126	217
Поточні біологічні активи	110		
Незавершене виробництво	120		
Готова продукція	130		
Товари	140		
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги :			
чиста реалізаційна вартість	160		

первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів			
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170		
за виданими авансами	180	6	30
з нарахованих доходів	190	319 815	349 625
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	13 745	13 996
Поточні фінансові інвестиції	220	1 325 232	1 159 253
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	190 307	148 727
у тому числі в касі	231		
в іноземній валюті	240		
Інші оборотні активи	250	17	28
Усього за розділом II	260	1 849 248	1 671 876
III. Витрати майбутніх періодів	270	54 759	35
БАЛАНС	280	3 779 623	5 194 389
ПАСИВ	Код рядка	На початок року	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300		
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330		791
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350		
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380		791

II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		787
Інші забезпечення	410		
Цільове фінансування	420	3 724 883	5 034 132
Усього за розділом II	430	3 724 883	5 034 919
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	17	20
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570		
з оплати праці	580		7
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Інші поточні зобов'язання	610	54 723	158 652
Усього за розділом IV	620	54 740	158 679
V. Доходи майбутніх періодів			
БАЛАНС	640	3 779 623	5 194 389

Звіт про фінансові результати за 2011 рік

Форма N2

Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010		
Податок на додану вартість	015		
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040		
Загальновиробничі витрати	045		
Валовий :			
прибуток	050		
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	244 434	2 326 277
Адміністративні витрати	070	32 274	31 236
Витрати на збут	080		
Інші операційні витрати	090	191 364	2 295 042
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	20 796	
збиток	105		1
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120	355 896	391 114
Інші доходи	130	3	1 177 652
Фінансові витрати	140	38 518	18 697
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160	4	1 178 825

Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	338 173	371 243
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180		
Фінансові результати від звичайної діяльності :			
прибуток	190	338 173	371 243
збиток	195		
Надзвичайні :			
доходи	200		
збиток	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий :			
прибуток	220	338 173	371 243
збиток	225		
II. Елементи операційних витрат			
Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230	178	159
Витрати на оплату праці	240	19 304	20 647
Відрахування на соціальні заходи	250	3 508	3 254
Амортизація	260	311	217
Інші операційні витрати	270	200 332	2 301 984
Разом	280	223 633	2 326 261
III. Розрахунок показників прибутковості акцій			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		